

VELIČANKA

Broj 6

Godina 3

ožujak

BESPLATAN PRIMJERAK

Sretan Uskrs
želi vam
udruša Veličanka

SADRŽAJ

IZVANREDNI IZBORI	4
PAPUČKI JAGLACI	7
DVD VELIKA	8
ŽUPSKI KRIŽNI PUT	20
SLAVONSKO KOLINJE U ISTRI	24
OAZA MIRA	31
VELIČANKA	35
RURALNI TURIZAM	38
VELIČKI GRAD	47
SLAVONSKA KUHARICA	53

Impressum

Urednik: Robert Hofman
 Suradnici: Drago Štokić
 Vlado Bošnjaković
 Alen Solić
 Bojan Kaloper
 Bernard Gruić
 Štanko Raguž
 Izabrao i uređio: Robert Hofman
 Grafička obrada: Ado Ajanović
 Tisk: Arka, Nova Gradiška
 E-mail: u.velicanka@gmail.com
 udrugavelicanka@net.hr
 www.velika.hr
 Mob: 098/256-554

Riječ urednika

Evo opet izbori u našoj općini, dali će se što promjeniti? Kao predstavnik jedne od udruga, a slušajući i neke od naših sumještana, pitam se koliko je ljudima stalo do razvoja našeg mjeseta. Toliko jadikovanja i priča o tome kako nitko ništa ne želi poduzeti. Kada čovjek pokuša napraviti nešto onda ispadne „budala“ jer troši svoje vrijeme na „gluposti“. Kao roditelj, pitam se što će biti sa djecom koja rastu ovdje i školju se. Kome je uopće stalo do njihovog razvoja i bezbolnog i bezbrižnog razvoja. Toliko negativnih riječi o toj našoj mladeži, a što im se uopće nudi da se mogu razvijati u pozitivnom smislu. Što to nudi naša Velika za mlade? Od vrtića pa do kraja osmogodišnjeg školovanja nema ničega što im se može ponuditi osim kafića i poker aparata. Od bilo kakve vrste zabave ili sportskih događanja nema baš ništa. Sportski klubovi koji jedva spajaju kraj s krajem i grcaju u ovom mjestu, nemaju baš neku veliku podršku naše općine. Svi koji dođu u „općinu“ kao da samo sjede i mlate praznu slamu, a kao nešto rade... za koga rade...? Čast pojedincima, ali ti pojedinci ne mogu sami, dok ostali primaju zapovjedi sa višeg nivoa.... Dragi moji sumještani dokle ćemo slušati zapovjedi van Velike.... kada će se nešto promjeniti i u vama samima.... promjeniti u smislu da i sami počnete brinuti za svoju i našu mladež..... Krenimo opet od vrtića koji je neadekvatan za djecu... prostor je premalen i pogledajte malo što to oni rade u vrtiću, koje aktivnosti im se nude..... opet i škola koja liči na sve drugo osim na školu.... pogledajte okoliš škole, unutrašnjost škole... i onda se čudimo ružnim riječima o našoj djeci. Pritužbi puno a rješenja nema, onaj koji pokuša nešto je „glup“ i nema podršku, ali velika većina mudro šuti i ne poduzima ništa..... dali smo izgubili moć govora ili je lakše žimiriti na sve probleme, te sjesti i kukati kako nam je teško...? Ako se nećemo brinuti sami za sebe, neće nitko drugi.... koliko još mandata pojedinih treba proći... Ako vam je tako lakše molite se onda za mlade da donekle ispadnu dobri, jer pomoći nemaju u vlastitom mjestu, osjećaju se bespomoćno i nepotrebno, a to dovodi do razvoja agresije i netrpeljivosti.....

Ako ništa drugo počnimo se boriti za našu mladež koja u tišini vrišti za pažnjom i sretnjom mladosti...

Sretan Uskrs

ŽAL ZBOG POLITIKE

Godinu dana pratim sapunicu oko koalicijske trgovine, usuglašavanja programa, ucjena, kupoprodajnih odnosa. Nakon svega, opet dođoh do dobro znane spoznaje da na izborima uvijek, ama baš uvijek, pobjeđuje STRANKA INTERESA. Nema GUP-a,nema kanalizacije,nema projekata,nema razvoja.nema dvorane ima dvorane pa opet nema...tj. ima ali stoji prazna.

I to je u redu. Tako smo birali i izabrali. I tako nam i treba.

No, da li smo baš tako birali ili smo prevareni. Varaju nas svaki dan, a koalicijski dogovori i sporazumi su također prijevara biračkog tijela. Ako sam ja, primjerice, glasovao za jedne onda nisam za druge. No, stupanjem u koaliciju oni su mene prevarili u ime vlastitog interesa. Ili prelazak vječničkih i inih zastupnika. Ako sam glasovao za listu broj 1 (recimo) glasovao sam i za te ljude. Nisam glasovao za druge. Sada oni, gle čuda, opet vođeni višim interesima prelaze u druge stranke „jer su nezadovoljni odnosom i vođenjem svoje stranke“. Ma nemoj. Priče za malu djecu. Ili nas smatraju totalnim idiotima. Na upit koliko je dobio, što je dobio zbog promijene stranačkog dresa, jedan gradski vijećnik je odgovorio: „Mjesto pod suncem“. I nije čovjek slagao. Samo nije obrazložio što je to „Mjesto pod suncem“. Drugi kažu da je to saniranje njegove tvrtke, vraćanje dugova, posao za djecu, bližu i dalju familiju... Očito je čovjek važan jer može promijeniti odnos snaga u vijeću i dovesti drugu stranku na vlast koja je na izborima izrazito loše prošla. No, nije on jedini. Takvih je trgovaca glasovima birača jako puno. U normalnim državama to bi im bio labud i pjev i nakon toga mogu reći zbogom politici. Politički mrtvaci. No, u Hrvatskoj je to način ponašanja. Čemu onda izbori? Biračko tijelo se izjasnilo, glasovalo, a krajnji učinak nakon trgovine je potpuno drugačiji. Na izborima (parlamentarnim, županijskim, tgradskim, općinskim...) povjerenje dobiju jedni, a vladaju drugi. Zaplotnjački umješniji, bogatiji, i spretniji u traženju „stranačkih slabih karika“.

Mještanima Općine Velika

Sretan Uskrs

želi

IZVANREDNI IZBORI ZA OPĆINSKO VIJEĆE

VELIKE ODRŽAT ĆE SE 30. OŽUJKA

VELIKA: IZBORNE LISTE PREDALO PET STRANAKA

VELIKA - Teška situacija u općini Velika uskoro bi mogla biti završena, točnije već krajem ovoga mjeseca, kada će se održati izvanredni izbori. Kao što je poznato, Vlada Republike Hrvatske na svojoj je sjednici 14. veljače ove godine donijela odluku o raspisivanju izbora za općinsko vijeće Velike te je za povjerenika Općine imenovala Matiju Lukića.

Kriza u Velikoj, podsjetimo, počela je još u listopadu prošle godine kada su oporbeni vijećnici predvođeni SDP-om zatražili smjenu tadašnjeg HDZ-ovog načelnika Vlade Bobana jer, kako su ustvrdili, ništa nije napravio po pitanju sanacije stanja u općini koja je bila u dubozama od 20-ak milijuna kuna.

Do raspuštanja Općinskoga vijeća došlo je jer ono do 31. prosinca prošle godine nije donijelo proračun za ovu godinu niti je donijelo odluku o privremenom financiranju. U međuvremenu Slavonska je banka blokirala i žiro-račun općine s osam i pol milijuna kuna, a riječ je o neplaćanju kredita za gradnju školsko-sportske dvorane.

Od 15 vijećnika u Općinskom vijeću Velike, podsjetimo, pet je bilo iz redova HDZ-a i isto toliko iz SDP-a. Po jednoga je vijećnika su imali Hrvatska seljačka stranka, Hrvatski blok, Hrvatska stranka umirovljenika, Hrvatska stranka prava te Nezavisna lista Marija Richa.

Kako će se sada posložiti "kockice" vidjet će se nakon izvanrednih izbora koji će se održati 30. ožujka. Svoje su kandidacijske liste, doznajemo od Đurđice Trgovčić, predsjednice općinskog izbornog povjerenstva predale stranke HDSSB, HDZ, HSP, HSS i SDP, dok će za same izbore biti otvoreno 17 biračkih mesta.

Sve stranke nakon izvanrednih izborima očekuju još bolje rezultate negoli prije. U svakom slučaju, tko god bio na vlasti imat će pune ruke posla.

KRATKI OSVRT NA ZAKONSKU REGULATIVU KOJA REGULIRA PRUŽANJE TURISTIČKIH USLUGA NA SEOSKIM GOSPODARSTVIMA

Obavljanje turističke djelatnosti na seoskim gospodarstvima regulirana je nizom zakona i pravilnika. Temeljni zakon koji propisuje uvjete bavljenje turizmom je Zakon o pružanju usluga u turizmu (68/07). Uz navedeni zakon vrlo važan je Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06) i uz njega Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu (NN 05/08). Neke najvažnije crtice iz navedenih zakona:

- * seosko gospodarstvo koje pruža usluge u turizmu mora biti upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava
- * Za pružanje turističkih usluga u turizmu, član seljačkoga gospodarstva dužan je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.
- * u okviru seoskog domaćinstva građani bez registriranog obrta ili trgovačkog društva mogu ugostiteljske usluge u domaćinstvu samo gostima kojima se izdaju sobe, apartmani ili kuće za odmor; ugostiteljske usluge u domaćinstvu i drugim grupama do 50 izletnika istodobno, ali pretežito hranom napitcima vlastite proizvodnje
- * vrste objekata u seljačkom domaćinstvu su: vinotočje/kušaonica, izletište, soba, apartman, kamp
- * vrste Soba, Apartman i Kamp kategoriziraju se u tri kategorije: jedno sunce, dva sunca, tri sunca

Ostali zakoni koji uređuju usluge u turizmu na seoskim gospodarstvima: Pravilnik o upisnicima ugostiteljskih objekata i o upisnicima o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu (NN 05/08), Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju i popisa gostiju (NN 05/08), Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige žalbi (NN 05/08).

Možda će se činiti da je u pitanju mnogo zakona koje je i teško samo pročitati., ali u biti država je propisala gotovo minimalne uvjete za pružanje turističkih usluga. Glavnina propisa koje treba poštivati samo mogu pomoći da jedno obiteljsko gospodarstvo pruža kvalitetnu uslugu turistu i na taj način opstati na tržištu. Svi znamo da je zadovoljan gost najvrednija reklama.

Razvoj seoskog turizma na razne načine potiče država preko svojih ministarstava. Najtočnije i ažurne vijesti o natječajima, poticajima i kreditnim linijama za razvoj ruralnog turizma možete dobiti na web stranicama Ministarstva poljoprivrede i šumarstva: www.mps.hr i na web stranicama Ministarstva turizma: www.mint.hr.

Uz poštivanje navedenih zakona i pravilnika koji jamče određeni stupanj kvalitete i usluge, dobro pripremu projekta bavljenja turizmom na obiteljskom gospodarstvu, iskorištenjem poticajnih državnih sredstava i efikasnim marketinškim planom može se očekivati i financijska dobit razmjerna uloženom trudu.

Za sve dodatne informacije i pitanja slobodno nam se obratite u udrugu Veličanka i mi ćemo vam probati pomoći, a ako ne budemo mogli uputit ćemo vas na pravu adresu.

Drago Štokić

NOVI PROBLEMI

Trgovački sud u Veličkom komunalcu pokrenuo predstečajni postupak

VELIKA – U Veličkom komunalcu, tvrtki koju je prije deset godina osnovala Općina Velika i Kamen-Ingrad, otvoren je predstečajni postupak prema rješenju Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu. Kako je tvrtka već dvije godine u blokadi zbog 6,1 milijun kuna, što je dovoljan razlog za otvaranje stečaja, očekuje se da se to i dogodi na raspravi koja je na sudu zakazana za 28. siječnja.

Radničke tražbine

Tako će se nakon Vodoprivrede, Ceste, Kamen-Ingrada, Toplica, Metal-gradnje, Gradnje, Poljousluge, Plan-projekta i ŽUC-a na listi tvrtki koje su izravnom ili neizravnom zaslugom Vlade Zeca otišle u stečaj, naći i Komunalac.

– Problemi u tvrtki počeli su s financijskim problemima u Kamen-Ingradu, a stanje se posebno pogoršalo nakon odlaska te tvrtke u stečaj. Komunalcu Kamen duguje 18 milijuna kuna, što nam je stečajni sudac i priznao, ali teško je očekivati da ćemo se naplatiti.

Račun je blokiran zbog dizanja kredita, jedan je dignut u Hypo banci, a drugi u tadašnjoj Požeškoj, sadašnjoj Podravskoj banci, koje nismo mogli vratiti – objasnio je Vlado Franić, direktor poduzeća, u kojem je ostao jedini od nekad sedam zaposlenika.

Od tvrtke su, dodaje, svi dignuli ruke nakon Kamenova odlaska u stečaj i s dolaskom nove općinske vlasti.

Komunalac je već prije tih događaja bio u blokadi te prestao isplaćivati plaće zaposlenicima, koji sada traže od 25.000 do 50.000 kuna. Nakon toga prestalo je obavljanje i svih djelatnosti, od odvoza smeća do održavanja javnih površina, groblja i gradnje kanalizacijske mreže.

Prikupljaju se podaci

Privremenim stečajnim upraviteljem Jozo Perić za sada o situaciji u Komunalcu ne može gotovo ništa reći:

– U fazi smo prikupljanja podataka o imovini i o tomu je li i čime opterećena te utvrđujemo trajanje blokade i kolika je kako bi stečajni sudac Davorin Pavičić mogao utvrditi ima li razloga za stečaj.

Osiguranje na Vašoj strani

Sretan Uskrs

Tel. 091/6779-228

PAPUČKI JAGLACI

Papučki jaglaci utemuljeni su 1983.godine. Zamišljeni su kao prvi proljetni izlet planinara Slavonije i ostalih ljubitelja prirode, posebice mlađeži. U prvima su godinama priređivani povodom Dana žena, a poslije uz prvi dan proljeća. U zadnje se vrijeme pazi da ta manifestacija ne pada na velike blagdane kao što su Cvjetnica i Uskrs. Znamo da Uskrs ne pada svake godine u isto vrijeme, pomiče se. Ove godine Uskrs je iznimno rano tako i jaglaci. Održavaju se 9. ožujka 2008.godine.

Kad su se Papučki jaglaci osnivali važno je bilo izabrati i primjereno ime pohoda. Tu je zadaću dobio poznati požeški planinar, i novinar Ivan Jakovina. Kako znamo, u to se vrijeme u pravilu takve manifestacije dobivale imena po partizanskim brigadama, te vojnim i partijskim prvacima. Znajući za ljepotu i bogatstvo jaglaca na Papuku gosp. Ivan Jakovina predložio je ime «PAPUČKI JAGLACI». Odbornici su to jednodušno prihvatali. Manifestacija je započela sa 80 sudionika.

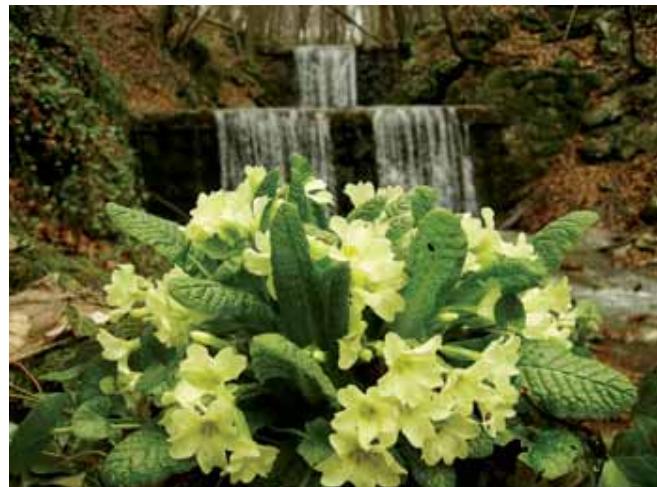
I ove godine po 26. put okupili su se planinari i ljubitelji prirode na tradicionalnoj manifestaciji «Papučki jaglaci» u Velikoj. Njome se šetnjom po veličkom gorju obilježava početak proljeća, a prve vjesnike toga godišnjeg doba došli su pozdraviti ljubitelji prirode iz gotovo cijele Hrvatske i iz Bosne. Računa se da je bilo oko tri tisuće posjetitelja.

Nakon dobrodošlice predsjednika HPD Sokolovac iz Požege Antuna Lovrića, sudionike Papučkih jaglaca pozdravio je i Bruno Horvat, predsjednik turističke zajednice grada Požege i Ivica Samardžić, ravnatelj JU Parka prirode Papuk. Početak ophodnje Papučkih jaglaca najavio je pucanj iz topa.

Nakon jutarnjeg čaja i pogačica na Požežankinom odmaralištu, sudionici su, ovisno o dobi i kondiciji mogli pratiti stručne vodiče Sokolovca na pet predviđenih staza: Češljakovački vis, Duboka-Trišnjica, Poučna staza Lapjak, Nevoljaš-Jankovac, Pliš-Mališčak.

Na kraju ophodnje sudionike jaglaca čekao je kuhanji grah s kobasicom.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

DOBROVOLJNO VATROGA

DVD Velika održalo je 16. veljače 2008. godine 114. redovitu Skupštinu.

Skupština je saslušala i usvojila izvješća o radu i financiranju vatrogasnog društva. Izvješća pokazuju da su sadašnj ivatrogsci dobro obučeni i opremljeni vatrogasnim vozilima, dok je skupna i osobna oprema unatoč nabavi, manjkava.

Financiranje vatrogasnog društva teklo je dobro pa je ostvaren prihod od 200.000 kn i rashod od 242.000 kn što je pokriveno iz salda fonda.

To je vatrogasnog društva omogućilo da uloži 60.000 kn za nabavu skupne i osobne opreme i da nabavi novi vatrogasnici kombi uz učešće od 80.000 kn i lizing na 60 mjeseci, a vatrogascima da izvrše program rada u cijelosti.

Vatrogasci su pri izvršenju programa rada izveli 70 vatrogasnih intervencija i 103 vatrogasne aktivnosti kako je zabilježeno u izvješćima zapovjednika.

Vatrogasne intervencije odnose se na gašenje požara, ispumpavanje podruma i bunara, uklanjanja prepreka i sprovode podupirućih članova.

Vatrogasne aktivnosti odnose se na preventivu, vatrogasne vježbe i natjecanja, vatrogasna druženja i suradnju vatrogasaca sa drugima.

Skupština je usvojila program rada i finansijski plan za 2008. godinu, u dvije varijante, zbog toga što su nesigurna finansijska sredstva iz proračuna općine. Taj proračun još nije donešen, a kada i bude, upitno je ostvarenje sredstava u iznosu kako je proračun planirao.

Unatoč teškoćama oko financiranja, koje nas očekuju, DVD Velika nastavlja s radom. Vatrogasci izvršavaju sve vatrogasne intervencije i aktivnosti.

ASNO DRUŠTVO „VELIKA“

Nedavno su nas posjetili vatrogasci DVD Vodica. Oni su se našli u velikim poteškoćama nakon kornatske tragedije. Ostali su bez nastrandalih vatrogasaca, bez tajnika i zapovjednika, a prijete im tužbe sudu. Mlađi vatrogasci odlučili su da unatoč teškoćama, nastave s radom. Imaju podršku starijih i grada Vodica. Ovo vatrogasno druženje moralna je podrška našeg vatrogasnog društva prijateljima iz Vodica, da ustraju u toj nakani.

Vrše se pripreme za nastup na državnom natjecanju vatrogasne mladeži u Makarskoj, koje se održava polovinom svibnja ove godine. Naša muška vatrogasna mladež, prošle godine, osvojila je 3. mjesto na županijskom natjecanju i stekla pravo natjecanja na ovom natjecanju.

DVD Velika snosi dio troškova oko ovog natjecanja, a za to imamo osigurana sredstva.

Dugogodišnji predsjednik DVD-a Velika

Od osnutka DVD-a Velika 1894. god. do danas izredalo se 13 predsjednika DVD-a. Prva četiri bili su svećenici: Franjo Šultajs, Ivan Vukelić, Antun Ivezić i Teodor Hitrec. Osim spomenutih još su bili predsjednici: Baltazar Molnar, Antun Šimunović, Stjepan Knežević, Miroslav Ivković, Mato Boban, Ivica Mičić, Ivan Mikala, Franjo Bujan i sadašnji Franjo Zvekić. Najviše (28 god.) predsjednikovanja u DVD-u Velika imao je župnik Ivan Vukelić, a odmah iza njega Franjo Bujan (16 god.), od 1984-2000 god.

Rodio se u Velikoj 1946. god. Radio je u Šumariji baveći se mehaničarskim i vozačkim poslovima. Veličkom vatrogasnog društvo pristupio je 1961. god. kao izvršujući član. Prije izbora za predsjednika vršio je dužnost vatrogasca, tajnika i zapovjednika.

Za vrijeme njegova predsjednikovanja nastavlja se opremanje vatrogasnog društva novom opremom. Održavaju se vatrogasne vježbe i organiziraju vatrogasna natjecanja Stručno se obučavaju vatrogasci i vatrogasna mladež. Nabavljaju se nova navalna vozila.

Gradi se novo vatrogasno spremište. Za nabavu građevinskog materijala za novo vatrogasno spremište vatrogasci su rušili staru zgradu zdravstvene stanice u Velikoj te zgradu Croatia osiguranja u Požegi. Velički vatrogasci kopali su temelje te sami obavili unutrašnje radove u spremištu i tornju. Za izgradnju Društveno Vatrogasnog Doma najzaslužniji je pokojni Antun Jakobović, tadašnji direktor «KAMENA».

Najveći uspjeh u natjecanju je bio zavidan rezultat vatrogasnih pionira na zonskom i republičkom natjecanju te dva nastupa vatrogasne mladeži na državnom natjecanju.

«Vatrogasci su sa članovima obitelji išli u pošumljavanje tako bi prikupljenim sredstvima nabavljali novu vatrogasnu opremu i išli na zajedničke izlete. Šumarija bi za takve poslove plaćala i nešto više od uobičajene cijene kako bi se odužili vatrogascima za gašenje požara u šumi.

Bratimljenje sa IDVD-Željeznički čvor iz Osijeka. Potpisana Povelja o prijateljstvu i suradnji sa DVD: Kutjevo, Slatina, Lober, Vodice, Novi Vinodolski te Vatrogasnom zajednicom Bakar-Kostrena.

Išli bi na zajedničke izlete u Plitvice, Mariju Bistrigu, Stubicu, Lipik, Osijek, Đakovo, Kopački rit, Mađarsku, Varaždin...

Za Veliku Gospu i Valentinovo organizirali smo zabave kako bi od prikupljenih novčanih sredstava nabavili vatrogasnu opremu i održavali postojeću. Prvi u Hrvatskoj velički vatrogasci obnovili su stražu kod Božjeg Groba na Veliki petak. Sudjelovali na Uskrsnoj i Tijelovskoj procesiji te na ustoličenju prvog Požeškog biskupa.

Događaja koji se ne zaboravljuju bilo je jako puno. Izdvojio bi dva. Za vrijeme Domovinskog rata gasili smo požar u Stražemanu pod paljbom granata i spašavanje

čovjeka iz 20 m dubokog bunara u Potočanima.

Za vrijeme moga predsjednikovanja održava se 90. i 100. obljetnica rada i postojanja društva. Za 90. obljetnicu IDVD «Željeznički čvor» iz Osijeka daruje nam vatrogasnu zastavu, a za 100. obljetnicu zastavu dariva i kumeće Petar Kožić iz Velike.»

Franjo je obavljao dužnost Zapovjednika vatrogasne zajednice požeštine 6 god. i još uvijek je stručni suradnik Vatrogasne zajednice Županije. Osim na području Općine i Županije, učestvovao je na gašenju požara na priobalju i otocima. 2000 god. u Slanom kod Dubrovnika i 2004. god. u Jelsi na otoku Hvaru. Državni je vatrogasni sudac. Studio je na mnogim državnim natjecanjima i još uvijek aktivno sudi.

Za dobar rad u vatrogasnem društvu dobio je više vatrogasnih priznanja od kojih je najvažnija zlatna vatrogasna medalja i plamenica za hrabrost i požrtvovnost, zlatna. Zatim vatrogasne spomenice za 10, 20, 30 i 40 god. Spomenicu Domovinskog rata, medalju za posebne zasluge, te plaketa Mirko Kolarić. Od 2004. god. nalazi se u mirovini.

Danas je Franjo počasni predsjednik DVD-a Velika. Imao je životnu borbu sa opakom bolešću. Danas se osjeća dobro. Svojim iskustvom i dalje aktivno sudjeluje u radu DVD-a Velika.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

IZ SLAVOSKE POVIJESTI

Legenda o slavonskim hajducima Đuri Matiću i Nikoli Šariću

Tijekom cijele turske vlasti nad Slavonijom od polovice 16. do kraja 17. st. tj. 1687. godine, u okupiranom području trajale su stalne borbe protiv Turaka. Sa većim ili manjim uspjehom. Generacije Hrvata kroz tih 150 godina bile su svjesne da se treba boriti i kad, tad izboriti slobodu. Borbe su predvodili hajduci i njihove male grupe bile su prava napast za Turke, koji se nikada nisu mogli osjećati sigurnim, čak ni u svojim utvrđenim gradovima - Požegi, Velikoj, Cerniku i drugima. Tako su nastale brojne priče i legende o junaštvu i samoprijegoru slavonskog čovjeka, koji je često kao kamikaza umirao znajući za što daje život - za krst časni i slobodu zlatnu. Među takvim junacima bio je i Đuro Matić, inače seljak iz okolice Zemuna. On je sa svojih 30 junaka godinama zadavao glavobolju Turcima između Zemuna i Temišvara. Vrhunac njegovog junaštva na tom prostoru bio je 1614. godine kada je izveo prepad na Turke u Temišvaru i iz zatvora oslobođio veliku grupu seljaka s područja Zemuna. Nastala je potom velika turska hajka, te se Matić sa svojim hajducima morao povući u Požeški kraj gje je iznenadnom akcijom osvojio Vrhovačku tvrđavu kraj Požege iz koje je godinama četovao protiv zloglasnog Rustan-paše. Njegovo junaštvo ostalo je zapisano u franjevačkim kronikama, pa nam je tako sačuvano njegovo ime do danas. Također je zapisana i osobna hrabrost domaćeg požeškog seljaka Nikole Šarića koji je pod cijenu svoga života konačno likvidirao zloglasnog pašu.

Što se više turskoj vlasti u Slavoniji bližio kraj, to su turske paše u Požegi bivale sve nasilnije. Posebno se po svojoj okrutnosti isticao Rustan-paša. Nitko protiv njega nije smio ni riječi reći, a kamoli da bi se njegovoj sili oružjem odupro. Jedini je te hrabrosti imao Đuro Matić, koji je vodio hajdučku četu i borio se protiv Turaka u okolini Zemuna. Odlučio se Đuro sa svojim junacima da pokaže svoju hrabrost usred požeškog sandžaka i da prkosno izazove pašine seraskere u Počegi. Uoči Uskrsa 1647. godine osvoji Đuro Matić sa svojim hajducima Vrhovački grad na Požeškoj gori koji je bio glavni štit Rustan-pašine Požege. Jednog zarobljenog Turčina poslao je Rustan-paši

u Požegu s porukom da on i njegovi hajduci na vatrama turske vrhovačke posade peče "vazmenu jaganjčad" i njega, pašu poziva na "uskrnsni ručak". Takav je izazov razbjesnio Rustana, ali nije mogao sakupiti hrabrosti i napasti junake u Vrhovačkom gradu. Dok je čekao pomoć iz Bosne morao se miriti sa spoznajom da se usred njegovog sandžaka ugnijezdila jedna od najhrabrijih slavonskih hajdučkih družina.

Dani i tjedni su prolazili, a Đuro Matić vodio je svoje hajduke u borbu protiv Turaka po cijeloj Slavoniji. Kako pomoć iz Bosne nije stigla, Rustan-paša poručivao je Matiću neka se u miru vrati u Srijem, da ih neće uz nemiravati. Međutim, turskoj riječi nije bilo za vjerovati. Vrhovci su postali simbol slobode za Slavonce, ali i pretjesni da bi primili sve one koji su se željeli boriti protiv Turaka. Ali, kada je stigla vijest o dolasku velike turske vojske Đuro Matić sa sinom Stjepanom i hajducima napustio je Vrhovce i priključio se vojsci Petra Šubića u susjednoj Moslavini.

Osjećajući se sada sigurnim, Rustan-paša pojačao je progone i pljačku po požeškom sandžaku, a osobito je proganjanje požeške i veličke fratre. Najprije bi ih zatvarao, a zatim puštao uz velike otkupnine, pa opet zatvarao i mnoge na kraju nabio na kolac. Konačno 1651. godine došao je kraj i Rustanovoj samovolji. Nikola Šarić, hajduk iz okolice Požege odlučio je da ubije pašu zbog njegovih zlodjela i tako učini kraj njegovoj samovolji. Oprostio se od svoje obitelji i krenuo u Požegu. Prišao je pašinu konaku i kroz prozor primjetio kako paša sjedi za sofrom (za stolom – moja primjedba!). Podigao je pušku i ubio Rustan-pašu. Ali, ni on nije ostao živ - pašini seraskeri sasjekli su ga svojim sabljama. Na Rustanovo mjesto došao je novi paša - Ibrahim, koji je ostao u sjećanju po svojoj blagosti, žečeći ispraviti greške svoga zloga prethodnika. Međutim, bilo je kasno. Došlo je do narodnog ustanka kršćanske raje, pa je paša, a s njime i turska vojska i turska vlast zauvijek napustila Slavoniju i Požegu. Bilo je to 1687. godine.

IZRADA SUVENIRA U PARKU PRIRODE PAPUK

P
rošle godine dobivenim statusom jedinog hrvatskog geo parka pod zaštitom UNESCO-a, Park prirode Papuk preuzeo je i obveze koje se nameću ulaskom u svjetsku geobitelj koja trenutno okuplja 52 takva zaštićena geološka prostora. Jedna od njih je izrada unikatnog suvenira koji bi na prepoznatljiv način promovirao vrijednosti Papuka, a obzirom da je na prostoru od 336 četvornih km utvrđeno čak 69 vrijednih geoloških lokaliteta iz različitih razdoblja Zemljine povijesti, pred djelatnicima PP Papuka je teška zadaća. Odluka je ipak pala na fosilne otiske pužića, školjki i drugih ostataka koji su se taložili nakon povlačenja Panonskog mora, tako da se u vlastitoj radionici prema originalnim fosilima prave vjerne gipsane replike koje će uskoro postati i službeni suvenir Parka prirode Papuk, najavio je geolog Goran Radonić. Čitava je stvar potaknuta kroz radionicu sa školskom djecom na temu nastanka fosila na način da su se njihovi originali, odnosno stvarni fosili otiskivali u gipseni kalup iz kojeg je nastala vjerna replika. U Parku prirode Papuk vjeruju da će takvi suveniri naići na zanimanje javnosti, posebice posjetitelja kojih je svakim danom sve više.

50 godina vjernosti PETRA I KATE MATAJIĆ

U župnoj crkvi sv. Augustina u Velikoj 9. veljače nakon 50 god. zajedničkog života vjenčali su se Petar (71) i Kata (68) Matajić.

Kumovali su Franjo i Marica Bujan.

Ništa neobično reklo bi se, no župniku Josipu Klariću to je prvi puta takvo vjenčanje mlađenaca koji su se odlučili nakon 50 god. ljubavi i vjernosti stati pred oltar.

Zlatni mladenci rođeni su u selu Jazavici pokraj Novske. Djelostvo su proveli igrajući se i obavljajući lakše seoske poslove kao što je čuvanje svinja i goveda. Osnovnu školu završili su u Jazavici. Nakon završene Osnovne škole Petar je nastavio školovanje u Karlovcu i završio srednju Šumarsku školu, a Kata je ostala na selu.

Išla bi u nadnicu kako bi zaradom mogla kupiti odjeću i obuću te miraz za udaju. Nakon završene škole Petar je radio po nekoliko mjeseci najprije u Šumariji Rabić, zatim u Okučanima da bi se 1957. god. zaposlio u Šumariji Velika.

Ssimpatija između Petra i Kate rodila se dok je Kata bila još djevojčica, a Petar tek čekao da mu narastu brada i brkovi. S vremenom se ljubav učvrstila i našla pred velikim iskušenjem. Petar je morao na odsluženje vojnog roka, a Kati mama nije dozvoljavala da ga čeka. Za blagdan Tri Kralja bila je zabava u selu. Kata se požalila Petru da je roditelji tjeraju da se uda kako bi se mogla udati i mlađa sestra jer po tadašnjem običaju, prvo se morala udati najstarija.

Petar je odmah pozvao da s njime krene prvim vlakom za Veliku. Kata je tako i učinila, pa su tako zajedno pokucali na vrata bake i dida, Agice i Antuna Šarabok gdje je Petar već stanovao.

Kata i Petar su se na brzinu vjenčali 8. veljače 1958. god. jer je Petar morao koncem veljače poći na odsluženje vojnog roka u Varaždin.

Sretni događaji u obitelji zbili su se 1960. god. kada im se rodio sin Željko i 1962. god. kad im se rodila kćer Jasna. Veseli ih i njihovo troje unučadi.

1976. god. Kata se zapošljava u Šumariji Velika. Od 1974. god. Petar je član DVD-a Velika i već je 34 god. tajnik u DVD-u. Posao tajnika nije nimalo lak jer osim svakodnevnih poslova tajnik priprema pisane materijale za Upravni odbor i za skupštinu. Zatim prisustvuje na skupštinama i mora biti aktivan čitave godine.

Petar je već 16 god. u mirovini a Kata 14. Umirovjeničke dane provode pomažući djeci i radeći u voćnjaku u Šagama gdje imaju vikendicu.

Sretni smo zbog ovog digađaja.

Zahvaljuju se svima koji su došli uveličati njihovo slavlje. Vatrogascima, koji su bili domaćini i njihovom trudu da na stolu bude svega obilja. Posebno zahvaljuju župniku Josipu Klariću za svečani obred vjenčanja u crkvi koji slijedom nesretnih okolnosti nije obavljen ranije.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

Stara se Slavonija ponovo otkriva ganutome srcu

JANKOVAC - BISER GORNJE SLAVONIJE

Još ga je Josip E. Tomić, autor povijesnih romana, u svom putopisu nazvao "biserom gornje Slavonije", a pjesnik Franjo Ciraki mu je posvetio idilični ep "Jankovo ljetovanje". S Jankovcem se družim tridesetak godina i uvijek se rastajem s "doviđenja", jer taj šumski proplanak na Papuku, 475 m iznad morske površine, u sebi ima nešto više od zanosne prirode. Jankovac ima dušu. Je li to duh nemirnog grofa Jankovića što luta između debala miješane bjelogorice i crnogorice, ploveći dvama jezerima u kojima kroz vodeno raslinje lijeno plivaju ribe, utkan u slap Skakavac - jedini takav u Slavoniji, koji se zaglušujućom hukom strmoglavljuje s 35 metara visoke hridi u kanjon Kovačice ploveći ka Slatinskom Drenovcu i Slatini? Ili je nešto drugo? Godine prođoše, a ja nikako nisam mogao dokučiti zbilju.

GROFOVA KLETVA

Grof Josip Janković, vlasnika tada brojnih posjeda od Voćina do Virovitice, zaljubljenik u prirodu, došao je sredinom 19. stoljeća na ovaj posjed, odlučivši svoje zrele godine provesti uređujući jednu lijepu dolinu blizu vrha Papuka. Napustio je raskošan život u Beču i kao samac živio na Papuku do 1862. Prvo je sagradio lovački dvorac, potom dva protočna jezera, za uzgoj pastrva i za vodoopskrbu. Da je grof potpuno uspio, svjedoči vodopad Skakavac koji je nezamisliv za to podneblje.

Kažu da je nad Jankovcem grofova kletva zbog oskrnuća posljednjeg mu počivališta u grobnici iznad izvora što nadvisuje dolinu. Neki zli ljudi mu razbiše sarkofag tražeći blago te grofove kosti rasuše dolinom koju je toliko volio. A njegovo blago bio je upravo Jankovac kojeg je 1862. izabrao za svoje posljednje počivalište.

U stijeni iznad jezera, u prirodnoj špilji, nalazio se mramorni sarkofag grofa pl. Josipa Jankovića, s natpisom na mađarskom i

crkvenoslavenskom jeziku. Nešto više, nalazi se uska i mračna, oko 20 m duga Maksimova spilja, nazvana po hajduku Maksimu Bojaniću koji je sredinom 19. vijeka palio i žario ovim dijelom Slavonije. Zbog pljačke grofove grobnice na Jankovac je, kažu, pala kletva i navodno je zbog toga čak tri puta gorio planinarski dom kojeg je još on sagradio. Prvi planinarski dom u ovom je biseru prirode izgrađen je 1934. no kako je za vrijeme rata posve uništen, planinari su 1951. izgradili novi dom, koji je 1987. teško stradao u požaru. Već iste godine nastaje novi, koji je opet tijekom Domovinskog rata teško oštećen te ga je ponovo trebalo obnoviti.

PRAOTAC ZAŠTITE PRIRODE

Nakon niza godina zapuštenosti i devastiranosti, Jankovac danas ponovo dobiva nekadašnji sjaj zahvaljujući Hrvatskim šumama koje su preuzele brigu o njemu. Do sada je u obnovu doma i uređenje okoliša uloženo više od pet milijuna kuna. U rujnu 2005., gradeći poučnu stazu na Jankovcu, rangeri Parka prirode Papuk pod debelim šumskim naslagama zamijetili su stepenice ukopane u sedri. Još jedno podsjećanje na grofa Jankovića, koji je, očito, bio praočac zaštite prirode.

- Možemo reći da se grof Janković bavio i turizmom, jer su pripadnici austro-ugarske elite i crkveni velikodostojnici prije 150 godina dolazili u Jankovićevu lovačku kuću na ljetovanje. Za tako važne uzvanike bila je izgrađen šetnica ispod samog slapa. Njene tragove tek otkrivamo. Do sada smo na jednom mjestu otkopali 18 stepenica, na drugom još 12, a ispod samog slapa ima još petnaestak isklesanih stuba. Kad smo maknuli zemlju i humus, vidjeli smo kako je to nekad izgledalo. Tu ćemo šetnicu urediti prema pronađenim fotografijama starim sto i više godina, a pokrenut je i postupak da se to područje s

grobnicom grofa Jankovića proglaši kulturnim dobrom. U projekt su uključena ministarstva turizma i kulture - kaže ravnatelj PP Papuk mr. Ivica Samardžić.

Ada Jankovac još uvijek skriva puno iznenađenja, ukazuju i nađeni ostaci pradavnoga života. Ovaj dio Papuka još je u miocenu, malom djeliću tercijara, bio samo jedan otočić Panonskog mora o čemu svjedoče brojni fosilni nalazi školjkaša, grebenotvoraca te ostalih morskih organizma među kojima - i morskog psa!

PAPUK - KELTSKA "ZAKLJUČANA GORA"?

Da su tu od praiskona živjeli brojni narodi govore i nedavni pronalasci na samom vrhu Papuka, iznad samog Jankovca. Na nadmorskoj visini između 900 i 935 metara pronađeni su brojni keramički ulomci koji govore o životu na ovom području od 4. stoljeća prije Krista pa do srednjeg vijeka (13. stoljeće). – Još smo zapazili nekoliko ulomaka keramike latenska (mlade željezno doba na. a.) kulture, što poistovjećujemo s Keltima i keltskim utjecajima. To je zanimljivo zato što ispod Papuka prolazi jedan put koji se naziva rimskim. No, je li to doista rimski put arheolozi moraju utvrditi. To je važno stoga što nam stari pisci govore da je između dva keltska plemena, koji su živjeli u području Alpa i onih koji su živjeli u Podunavlju, granica išla nečim što se zove mons klaudius ("zaključana gora" op. a.), koju arheolozi traže već stotine godina u gorju od Fruške gore do Bilogore pa nadalje... Osim oblika ključa, to je zapravo jedina vododjelnica koja dijeli Slavoniju na dva dijela, između sliva Drave i sliva Save. Ono po čemu je to još značajno jest da su Rimljani kasnije podijelili provincije Panonije poštujući kao i obično zemljopisne ali i etničke granice. Jedna od tih granica je išla upravo između ta dva keltska plemena odnosno razdjelnicom mons klaudijus. Keltski nalazi nas upućuju da bi upravo ovdje mogao biti strateški položaj, s kojega se vidi daleko u Mađarsku, skoro do Pečuha – objašnjava arheolog dr. Hrvoje Potrebica.

KAD GROBOVI PROGOVORE

O nekadašnjim stanovnicima Jankovca, njemačkim staklarima, svjedoče ostaci starih nadgrobnih spomenika. Na petom kilometru od Jankovca, kod prvih kuća Slatinskog Drenovca, nalazi se crkva i groblje koje je godinama čuvalo jezivu tajnu. Kad sam tamo boravio prije četvrt stoljeća mještani su mi pokazali, samo tri-četiri metra od crkvenih zidova, otvor, bolje rečeno podzemnu obzidanu prostoriju, punu ljudskih kostiju. Rekli su kako je ta masovna grobnica neznanih (tada) nesretnika slučajno otkrivena negdje 1970., zahvaljujući jednom konju koji je djelomično propao kroz svod grobnice. Ukazao se stravičan prizor: mnoštvo kostiju i lubanja zabjelasalo se na danjem svjetlu. Najhrabriji su sišli unutra i pomoću štapova kroz kosture pokušali pronaći dno. Nisu uspjeli. Kazivali su kako ne pamte, a nikakav zapis ili usmena predaja o masovnom pokolju na tom području nije sačuvana, tj. nije mi bila dostupna. Iako sam nazivao muzeje u Slatini i Orahovici nitko mi ništa nije mogao reći o toj grobnici. Tek 1992. obznanjeno je da je tu sahranjeno više od 500 domobrana koje su partizani pobili 1945. Na mjestu stratišta danas se nalazi veliki križ i spomen-ploča s popratnim tekstrom

JANKOVAC

Jankovac je zbog svoje iznimne ljepote, biser Slavonije. Smjestio se na sjevernim obroncima Papuka na visini 475 m na jednoj od najljepših gorskih dolina. Bogata je hladnim izvorima i bistrim potocima a okružena stoljetnim bukvama slavonske šume. Zbog iznimnih ljepota Jankovac je 1955. god. proglašen zaštićenom Park-šumom.

Prvi put se spominje 1801. god. Prvi stanovnici Jankovca bili su staklari iz Saska. Staklana je radila sve do 1820. god. i poslije je preseljena u Drenovac. Do 1839. god. na Jankovcu postoji i groblje, a danas su vidljiva samo tri spomenika: upravitelja staklane, Ivana Gasteigera i njegove supruge, Katarine i sina Karla.

Od 1840. god. do 1861. na Jankovcu živi Josip pl. Janković, vlastelin i poručnik austrijske carske vojske, koji je ovdje sagradio Lovačku kuću, iskopao dva jezera i uredio šetnicu do slapa Skakavca. Po njemu se poučna staza na Jankovcu zove «Grofova» staza. Uz stazu postavljene su poučne table sa sadržajima koji objašnjavaju prirodnu i kulturno-povijesne zanimljivosti.

Posljednje počivalište Josipa Jankovića je u stijeni iznad jezera u prirodnjoj polušpilji. Smješten je u mramorni sarkofag s natpisom na mađarskom i crkveno-slavenskom jeziku. Tu je grof Janković našao svoj mir u šumama i tišini Jankovca koji je toliko volio.

Od 1850.-1862. ovim je krajevima hajdukova Maksim Bojanić, a nakon razbojništva često se skriva u šumi i špilji na Jankovcu koja je samo nekoliko metara udaljena od grobnice grofa Jankovića. U toj špilji sada su nastanjeni šišmiši.

Glavni prostor okupljanja posjetitelja je Planinarski dom koji izletnicima nudi smještaj i okruglu. Dana 3. lipnja 1934. na Jankovcu je svečano otvoren prvi Planinarski dom u Slavoniji. Sagradili su ga osječki planinari koji su na Jankovcu 1895. i osnovali svoje Planinarsko društvo «Bršljan», drugo u Hrvatskoj. Za vrijeme drugog svjetskog rata bio je spaljen, a osječki planinari 1951. na istome mjestu sagradili su novi. Prvog siječnja 1987. Dom na Jankovcu potpuno je uništil požar. Naporima Osječana ponovo je sazidan, dovršen i svečano otvoren.

Južno od Doma dva su umjetna jezera koja ispunjuju čitavu dolinu. U jezerima na površini vode izviruju živahne pastrve. Ovdje su se nastanili i gnjurci, a u rano proljeće jezera su preplavljeni žabama.

Poseban doživljaj je 30 metarski visok slap Skakavac. To je veličanstven prizor, jedinstven u Slavoniji. Pri udaru o stijene na dnu slapa voda se raspršuje u obliku kapljica. Slap je posebno zanimljiv zimi kada se čitav smrzne i pretvori u veličanstven ledeni stup. Djelatnici JU Parka prirode Papuk omogućili su posjetiteljima pristup slalu postavljajući i isklesujući stube i drvene mostiće sa rukohvatima.

Zbog svih tih prirodnih ljepota, kojih nigdje drugdje u Slavoniji nema tako okupljenih na jednome mjestu, Jankovac sve više privlači izletnike, turiste, planinare, ekskurzije i sve koji vole prirodu.

Jankovcu se može doći sa sjevera, preko Slatinskog Drenovca (5 km) i od juga iz Velike (15 km).

Pripremio: Vlado Bošnjaković

AKTOVI VELIČKOG STUDENTA

Velika- Pedesetak slika nastalih u tehnici ugljena i olovke izložio je Robert Radman , velički student sa osječke Umjetničke akademije, na četvrtoj samostalnoj izložbi u vatrogasnem domu u Velikoj. Riječ je uglavnom o portretima i aktovima nastalim za vrijeme prve godine studija, ali i priprema za polaganje prijemnog ispita. Najviše je slika

Radman nacrtao ugljenom svojom najdražom tehnikom. Iduću izložbu misli postaviti u Sloveniji, gdje je do sada i održao jednu, dok je ostale tri održao u svojoj Velikoj.Iste večeri u vatrogasnem domu je i održan koncert veličke grupu LOOKED GREEN.

ALEN SOLIĆ

Član konjogojske udruge «VALLIS-AUREA»

Konjogojska udruženja osnovana je 1995. god.i od samog početka Mato je njen član.Udruga broji 18 članova koji u svojem posjedu imaju pedesetak konja.Od konja tu su zastupljeni lipicanci, hrvat.hladnokrvnjak i hrvat.toplokrvnjak. Cilj udruge je proširiti svoje članstvo i povećati broj konja u uzgoju.

«Osim mene u udruzi su još dva člana iz naše općine: Pavković Damir iz Trenkova predsjednik je udruge i Franić Goran iz Radovanaca blagajnik je udruge.Udruga ima 10-12 zaprega,a u određenom trenutku može imati i više.

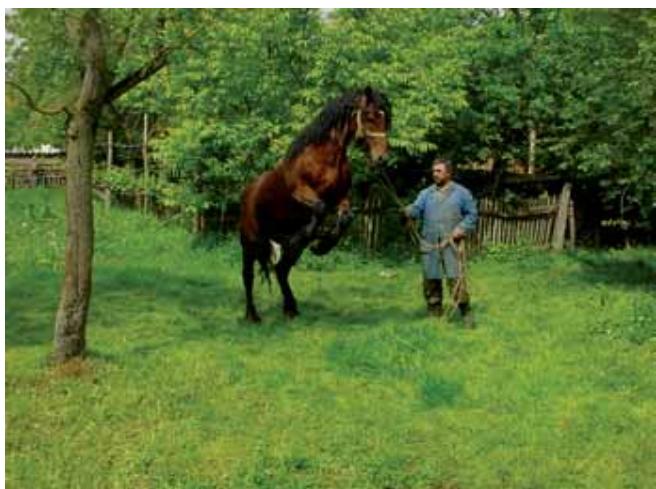
Udruga sudjeluje na poljoprivrednim sajmovima i izložbama stoke i konja,brojnim smotrama folklora (Čuvajmo običaje zavičaja u Velikoj,LIDAS u Pleternici,Vino-kap u Kaptolu ...),zatim na festivalima (Zlatne žice),vožnja svatova i u zadnje vrijeme vožnja gostiju vinskim cestama u suradnji sa Turističkim zajednicama i Vinskim kućama.

Prošle godine organizirali smo revijalnu utakmicu s konjima i zapregama u Alilovcima.Natjecali smo se u preciznosti vožnje,brzini vožnje i potezanju klada.»

Mato je dijete poljoprivrednika i od malih nogu voli te plemenite životinje.Danas ih ima sedam,a od toga tri su kobile.Svake godine dobije 2-3 ždrebeta.Osim za pojedine svrhe konji mu služe za neke rade u polju,vinogradu i šumi.

«Konji zahtijevaju puno mara i brige.Da bi konj izgledao lijep i čist treba ga svakodnevno čistiti i češljati,a i kvalitetno hraniti.Zatim treba voditi brigu o potkivanju.Dok su mladi treba ih učiti na ormu,kajas,zapregu.Nije to baš lako kako neki misle.»

Mato osim konja uzgaja i krave,ima ih 12.Znamo da za tolike životinje treba puno hrane pripremiti.Ima Mato veliku okućnicu gdje pušta svakodnevno krave i

konje na ispašu ali uz to mora barem još 4 tisuće bala sijena pripremiti. U tome mu najviše pomažu supruga i sinovi,a ponekad kad je posla više mora se osloniti i na prijatelje.

Mato baš i nema slobodnog vremena,a kad ga ima voli otići u lov.

U budućnosti Mato planira povećati broj konja,a smanjiti broj krava jer kako kaže,nema dovoljno zemlje.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

PARK PRIRODE PAPUK

Međunarodna godina planeta Zemlje

Parizu, 13. veljače 2008. u sjedištu UNESCO-a svečano je započelo obilježavanje Međunarodne godine planete Zemlje. Cilj obilježavanja je uvjeriti javnost i vlade širom svijeta da se bolje koriste geoznanosti kada se donose važne odluke o planovima za budućnost. Također potrebno je koristiti geoznanosti za održivo korištenje Zemljinih resursa a da bi Svijet učinili zdravijim, bogatijim i sigurnijim mjestom za život.

Park prirode Papuk koji je prošle godine proglašen Geoparkom aktivno će sudjelovati(kroz razna događanja, izložbe, radionice) u obilježavanju ove manifestacije. Sljedeće dvije godine vidimo kao sjajnu mogućnost prezentacije bogate geološke baštine Papuka.

Župski Križni put

I ove korizme Veličani su krenuli po šesti put na svoj Križni put po župnim postajama. Predvođeni župnikom Josipom Klarićem na put je krenulo dvjestotinjak vjernika, uglavnom djece, ministranata, prvpričesnika i krizmanika. Sudjelujući u toj pobožnosti propješaćili smo oko 10 km kroz dva naselja, Veliku i Radovance. Cilj takva višesatnog Križnog puta jest, da postanemo svjesni težine i značenja Isusova Križnog puta, te da naučimo strpljivo nositi svoj križ. Svi mi imamo poteškoća ali, poput Isusa, moramo ustati i ići dalje. Na to nas poziva sam Isus.

Redoslijed postaja župskog Križnog puta:

Prva postaja, Križ u Domu za starije i nemoćne osobe

Druga postaja, Križ kod Rončevića

Treća postaja, kapelica sv. Antuna kod «Drvotokarije»

Četvrta postaja, kapelica sv. Mihaila kod Bošnjakovića

Peta postaja, Križ kod DVD-a

Šesta postaja, Križ kod Brnića

Sedma postaja, Križ u vinogradima «Šage»

Na toj postaji imali smo mali odmor. Bili smo počašćeni od Slavka Perića kolačima i sokom u njegovom lijepo uređenom objektu. Hvala mu na toplini koju

nam je pružio. Put smo nastavili dalje spuštajući se sa «Šaga» prema Maloj Velikoj gdje su nas dočekale dobre žene i počastile nas sokom i kolačima.

Osma postaja, Križ u Maloj Velikoj kod bočališta

Deveta postaja, kapela sv. Marka na groblju

Deseta postaja, Križ na raskršću kod Konzuma

Jedanaesta postaja, Križ kod Matijevića u Radovancima

Dvanaesta postaja, Križ na ulazu u Radovance

Trinaesta postaja, kapelica sv. Jurja

I tu su nas čekali sok i kolači. Hvala Radovančanima na pažnji.

Četrnaesta postaja, Križ na starom groblju u Radovancima

Petnaesta postaja, Uskrsnuće Kristovo i završetak Križnog puta, groblje sv. Augustina u Velikoj.

Križni put je događaj za svakoga od nas. Hvala Isusu što smo se odazvali u tolikom broju i na lijepom vremenu. Neka ovaj Križni put bude zahvala Tebi Isuse na velikom daru što si nam ga podario, a to je ŽIVOT.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

Lova

Kao što stara tradicija nalaže i ove se godine u našem LD Lapjak Velika održao bal što ga svake godine priređuju naši lovci kako bi se na jednom mjestu okupili sa svojim dragim prijateljima te zajedno s njima proslavili svoju dobru kob, družili se, uživali u ukusnoj hrani i dobrom vinu, slušali dobru glazbu I možda na taj način potaknuli nekoga da im se pridruži.

Bal se održao u sali HEPNOC na Mališćaku, 23.veljače, a prisustvovalo je oko 130 uzvanika. Te večeri svirala je grupa "SAN" i kada su oko 20h zasvirala pjesmu "Inati se Slavonijo" otvorili su bal i ubrzo je prazan plesni podij postao tjesan jer se naši lovci osim u šumi s puškom dobro snalaze i na podiju s damom!

Ipak u jednom trenutku pjesma je stala te je počela večera koju je te večeri za njih pripremala i posluživala vrsna kuharica I ostalo osobljje restorana "Stari Grad".

Nakon obilne i nadasve ukusne večere svirci su ponovno zasvirali I nastavilo se plesati. Ali kako to nije bio običan bal, nego "lovački bal" lovci su smisili i nekoliko igara za tu večer, što za neke nije bilo ni malo jednostavno. Naime, po Salu su prošetala dva lovca i prodavale banane koje su ljudi sa oduševljenjem kupovali ne znajući da će im se obrazi zbog toga i tekako crvenjeti! Smislili su naši lovci ples sa bananom , koji se izvodi ovako: pleše se u paru i svatko mora u usta staviti jedan kraj banane, i tako plesati u različitim taktovima.Onaj kome banana ostane u ustima je pobjednik I zato dobiva nagradu.Ove godine najspretniji su bili g. i gđa. Vrban ! Nakon plesa sa bananom došao je red i na drugu igru te večeri,ali samo za one vjerne gumištu.Par odabranih muškaraca i žena dobili su zadatak da jedni druge nahrane gumištom i to žlicom iz tanjura.Pošto je bilo izjednačeno za pobjedu su se morali boriti pjesmom!Za svoje lovce te je večeri pjevao i predsjednik LD Lapjak g.Željko Tubić!Nakon tih razno raznih igara došao je red i na tombolu.Djelilo se svašta, uglavnom proizvodi raznih sponzora kojih je bilo, mora se priznati, dosta. Kako je večer odmicala atmosfera je postajala sve opuštenija i zabavnija, ne znam dali zbog dobre glazbe ili još boljeg vina, ali znam da idući bal čekam sa velikim nestrpljenjem.

GODIŠNJA SKUPŠTINA LD LAPJAK

Dana 9.ožujka 2008. godine u lovačkom domu u Dubokoj održala se godišnja skupština.Otvaranje skupštine započelo je izborom radnih tijela skupštine, a to su radno predsjedništvo koje sačinjava 3 člana, zapisničara i dva ovjerovitelja zapisnika, te verifikacijsko povjerenstvo koje također sačinjava 3 člana.

Nakon toga pročitana su izvješća o radu u lovnoj sezoni 2007./2008. g.,a to su izvješća o radu izvršnog odbora i društva, centralnog lovnika i blagajnika iz kojih je vidljiv način rada društva I gospodarenja divljači u prošloj godini, te je utvrđeno povećanje fonda divljači.

Nakon toga vodila se diskusija o gore navedenim izvješćima te je dogovoren novi plan rada za lovnu sezonu 2008./2009. g.

Ove godine u društvo primljen je i jedan novi član te su uvažene tri zamolbe za stažiranje u lovačkom društvu.

Također je donesena odluka da će LD Lapjak Velika i dalje surađivati sa mjesnom zajednicom u svim kulturnoškim i ostalim zbivanjima.

Nakon skupštine priređena je i mala zakuska na kojoj su, kao gosti, prisustvovali članovi DVD Velika.

čki bal

slavonsko kulinarije

Posljednjeg vikenda u veljači, 13. god. Za redom naš KUD I. G. Kovačić odlazi u goste RKUD „Rudar“ iz Raše. Ako se „po jutru dan poznaje“ već je početak putovanja dosta obećavao. S veseljem su se u udoban (APP-ov) autobus smjestili stariji i mlađi članovi, a onda krug po „Velikoj našoj“ kako bismo ukrcali sve nam potrebno za pravo slavonsko kolinje (200-tinjak kila svinjskih polovica, divljači, kulena, švargla i inih mesnih delicija).

Naravno da smo sve to garnirali s nekoliko buradi graševine. U veseloj atmosferi krenuli smo put Istre, ali Slavonci smo mi, pa su već između Brestovca i Zakorenja zamirišale „friško“ pečene domaće kiflice, pokoja kobasica i štrudla. Što smo dalje odmicali i pjesma je bila učestalija, a već iza Zagreba „GROFOVI“ odrađuju prvi „službeni trening“ i odjednom iz maglovičog i kišnog Gorskog kotara stigli smo na more... Opatija, Ika, Ičići...i napokon odmorište Plomin. Posljednji dogovor oko praktičnih stvari - domaća zadaća za sve sudionike putovanja. Slijedi cilj, srdačan doček naših domaćina,

polinje u istri

slavonsko kolinj

smještaj u udobnim apartmanima, potom jedna lijepa i ugodna večer. Druženje, pjesma, ples, nova poznanstva, ugodni susreti već starih prijatelja. Tek je malo vremena trebalo da naši tamburaši prošire „band“ domaćim muzičkim prijateljima. Dobra atmosfera, odlična večera i izvrsni naši mladi folkloristi potjerali su sve na ples do sitnih sati.

Subotnje jutro donijelo nam je oblačno, tmurno vrijeme, ali i dva rođendana. Nakon obilaska pitoreksnog starog dijela Labina i obilaska izvrsnog novouređenog muzeja labinštine obišli smo i Rabac.

Poslijepodne nam je donijelo vesele obaveze – odradujemo slavonsko kolinje na malenom, šarmantnom trgu u Raši. Kako vrijeme odmiče sve je više domaćih ljudi koji pomno prate sve što radimo. Polovice se pandlaju, reže se meso za čobanac, nadjevaju se kobasice i, u lijepom raspoloženju, odjednom su trpeze prepune slavonskog obilja.

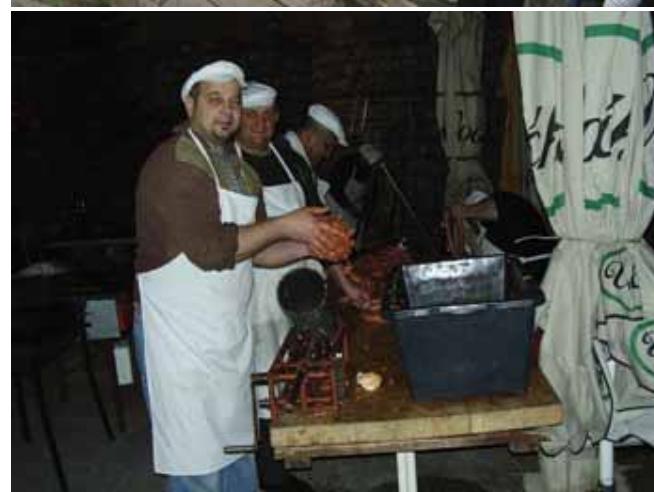
Sumrak je. Trg se ispunio ljudima. Svojski smo se potrudili oko svega i zadovoljni dijelimo svu spravljenu hranu, točimo našu graševinu uz bezbroj pitanja o recepturama. Slijedi odlično prihvaćen nastup našeg KUD-a – izvrsni cure i dečki i opet druženje, pjesma i veselje do kasno u noć. Puni komplimenata, domaćini nam zahvaljuju na svemu viđenom i doživljenom.

Nedjeljno sunčano jutro, doručak, odlazak u crkvu na svetu misu, još jedna šetnja gradom, razgovori ugodni i ručak za oproštaj.

Naravno, oproštaj uz pjesmu, a sjetimo se i svih naših koji ovoga puta nisu mogli s nama...mobitelom na uho – Mašku, nek' što brže ozdravi. Zagrljaji, pozdravi, uz želje da što prije vidimo naše prijatelje iz Istre u „Velikoj našoj“.

e u istri

Dva nova vidikovca u Parku prirode

Dva vrlo istaknuta vrha – Nevoljaš i Mališćak u središnjem dijelu Parka prirode očišćena su od niskog raslinja i šikare te su djelatnici Javne ustanove postavili vidikovce koji sada pružaju nezaboravni pogled na širu okolicu.

Spomenuti vidikovci su na najposjećenijim planinarskim putovima na Papuku; u pravcu Jankovca i Ivačke glave ako se polazi iz Velike. Drvenim vidikovcima visina je 6 m, a na gornju platformu (visina 4,8 m) stane 4-5 osoba. Sa Mališćaka se vidi Petrov i Pogani vrh, Brezovo polje na Psunj, vojna baza na Papuku, bosanske planine i dr. Sa Nevoljaša je moguće pogledati gotovo sve kao i sa Mališćaka uz pogled prema sjeveru na Meček i Aršanj u Mađarskoj. Razgledi su kada je čisto vrijeme (poslije kiše) mogući i do 150 km udaljenosti na sve strane a što će vjerujemo razveseliti posjetitelje Parka, a posebice planinare. Namjera nam je postaviti i panoramske fotografije sa označenim vidljivim objektima.

IZ RADA PLANINARSKOG DRUŠTVA MALIŠĆAK

Za naše planinarsko društvo ova godina je počela vrlo uspješno. Uz desetak izleta odradili smo i nekoliko radnih akcija te održali izbornu godišnju skupštinu.

Pa da krenemo s skupštinom koja je održana 26.1. Kako je skupština bila izborna birano je novo vodstvo društva. Za novog predsjednika je izabran Tomislav Šebalj, a za tajnika Drago Štokić (tako su zarotirali stare funkcije). Blagajnik društva je Matej Prpić. Uz navedenog predsjednika i tajnika u upravnom odboru, kojega sačinjava pet članov, ostali su stari članovi: Franjo Radman (podpredsjednik), Leonardo Perinović (član), Tomislav Jurić (član).

Kroz izvješća je Skupštini izneseno što se sve radilo prošle godine, a također su izneseni i planovi za ovu godinu. Kako se naše društvo većinom financira iz općinskog proračuna, a znamo kakvo je stanje s općinskom vlašću, planovi za ovu godinu ostavljeni su napola otvoreni. Priljev finansijski sredstava važan je za ostvarenje nekih planova pa zbog toga će o situaciji u budućnosti ovisiti njihova realizacija. Jedan od planova je uspon na Mont Blanc, najviši vrh europe. Na skupštini se okupilo tridesetak članova i gostiju.

Od daljih izleta bili smo na Učkoj, a ostali izleti bili su na naš Papuk. Markirali smo planinarske staze i nadamo se da ćemo uspjeti obnoviti većinu markacija, koje uređuje naše društvo, do ljeta. Od ostalih događanja izdvojili bi smo i radnu akciju na zemljištu ispod veličkog grada, koje smo čistili i uredili, a na kojemu planiramo izgradnju nadstrešnice.

Za naše sumještane smo 6. ožujka organizirali predavanje „Srimuš i drugo ljekovito i jestivo bilje“. Predavači su bili dip. Ing. Josip Albert, dip. Ing. Snježana Pešut-Pilon i prof. Kata Albert, svi iz udruge Zelena točka iz Požege. Vrlo smo zadovoljni odazivom na predavanje, a s članovima udruge Zelena točka dogovorili smo intenzivniju suradnju u budućnosti. Jedan od planova je i uređenje malog botaničkog vrta na kojemu bi organizirali i terenska predavanja na temu ljekovitog bilja i ekologije.

U narednom razdoblju planiramo dosta aktivnosti o kojima se možete informirati na našem info panou ispred crkve u Velikoj ili na našim sastancima petkom od 20.30 h u društvenim prostorijama.

Svim našim sumještanima želimo sretan Uskrs !

ZABAVNE IGRE "LIPA" RADOVANCI mob: 098-256-554

OPG DRAŽEN KOLUNDŽIĆ

U posljednje vrijeme sve je manje mlađih koji se odlučuju baviti poljoprivredom. Poljoprivreda zahtjeva puno rada, znoja i ulaganja, a ako se dogodi da i godina bude loša kao prošla, događa se da sve ono što si uložio, preko noći izgubiš. Kaže se da je zemlja tvornica na otvorenom. To je možda i glavni razlog zbog čega se mladi ne odlučuju raditi zemlju

U Velikoj imamo tri relativno mlađe osobe koje se bave poljoprivredom i da njih nema, dvije trećine veličke zemlje ostale bi neobrađene i rastao bi korov. Jedna od njih je Dražen Kolundžić.

« U ovom trenutku radim 75 jutara (45 ha) zemlje. Od toga mojih je 15 jutara, a sve ostalo imam u zakupu. Zemlju koju imam u zakupu, s određenom osobom sklopim ugovor na 10 god. a isplaćujem svake godine u vrijednosti 500 kg pšenice po jutru.

Poljoprivredom se bavim već 14 god. i uz mnogo muke i truda nabavio sam gotovo sve poljoprivredne strojeve koji mi trebaju. Od toga imam tri traktora i kombajn.

Ovog proljeća u planu mi je sadnja hektar duhana, nešto soje i ostatak, kukuruz. Jesenom sam zasijao 17 ha pšenice i 15 ha pivarskog ječma. Pivarski ječam isporučujem u Gradišku, a pšenicu, kukuruz i soju « Kombinatu-Kutjevo»

Od gnijiva za sada sam nabavio ono što ide za prihranu (KAN), još se moram osigurati sa gnojivom koje ide za proljetnu sjetvu (mješano, urea). Osim gnojiva moram se osigurati i sa ostalim repromaterijalom – sjemenom i zaštitnim sredstvima. Sav taj repromaterijal dosta je skup pa nešto uzmem na ugovor, nešto na kompenzaciju, a nešto platim i u gotovini. Snalazim se kako znam i umijem.»

Osim polja, Dražen kad god uhvati vremena ide i u šumu praviti drva za prodaju. Ima i svoju pilanu. Pilana je uspostavljena još 1984. god. U početku kad mu je otac bio živ, svaki dan je pilio, dok sada sve manje, jer nema vremena. Na svim tim poslovima radi uglavnom sam. Ima dva sina, a dali će koji prihvati rad na poljoprivredi to u ovom trenutku ne može sa sigurnošću reći. U planu mu je raditi 60 ha zemlje.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

OAZA MIRA

Kuća Franje Rajnovića udaljena je svega nekoliko stotina metara od veličkih bazena. Nije na glavnoj cesti, već u jednom sokačiću za koji gotovo pola veličana i ne zna, točnije u ulici M. Gupca i prolazi se kraj «Drvtokarije-Kovačević». Da je riječ o pravoj oazi mira vidi se već na samom ulazu u dvorište koje nema niti ogradu niti kapiju već samo ukrasno bilje i cvijeće.

«Sve je počelo prije dva desetljeća kad sam kao vozač autobusa boravio na sličnim mjestima. Tada me zapanjila jednostavnost i ljepota uređenih objekata i okućnica i rekao sam sebi ako ikada budem nešto gradio pokušat će stvoriti objekt s domaćim ugođajem. Tako je krenulo. 1991. god. došao sam iz Požege u Veliku i iz godine u godinu moj se plan počeo ostvarivati.

Čovjek svašta prođe u životu, a poznato je da cvijeće opušta, nadahnjuje i ispunjava. Tako sam i ja našao ispunjenje i zadovoljstvo u cvijeću. Od cvijeća koje posjedujem najviše su zastupljeni proljetni puzavci u različitim bojama, zatim tulipani, zumbuli, jaglaci, ljubičice, kaktusi i drugo ukrasno bilje.

Neke vrste cvijeća porijeklom su iz Nizozemske, neke sam dobio od prijatelja, a neke sam i sam uzgojio.

Moju okućnicu osim cvijeća ukrasuje ukrasni bazen kroz koji protječe pomoću ele.pumpe čista i bistra voda. Žubor vode primamljuje ptice iz obližnjeg šumarka i one se ovdje rado dolaze osvježiti i okrijepiti. Okućnicu ukrašavaju još i kućice za ptice, razni patuljci, žaba, gromade stakla u boji,

razni muzejski predmeti kao što su vrčevi i vase. Tu je i lijepo uređen prostor za roštiljanje. Kada mi dođu prijatelji to je najomiljenije mjesto za druženje jer sa toga mjesta puca lijep pogled na okolicu. Ljeti kad su velike vručine u debeloj hladovini borova nategnem mrežu za spavanje.

Pošto sam blizu šume, nikad nisam sam. Osim raznih vrsta ptica koje su se ovdje udomaćile posjećuje me i krupnija divljač: divlja svinja, srna, lisica. Vjeverica je ovdje kao domaća životinja.

Sa svojim domaćim ugođajem i ambijentom naučio sam tako već godinama živjeti i lijepo mi je.»

Kuća u cvijeću svakako je najljepša u proljeće kada se sve rascvate i bilo bi dobro dragi veličani da svakako navratite i uvjerite se što sve može vrijedna muška ruka napraviti i učiniti nam Veliku još ljepšom i privlačnijom.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

IPAK OBNOVA, A NE PRODAJA

Sokolovac prionuo na radove u planinarskom domu

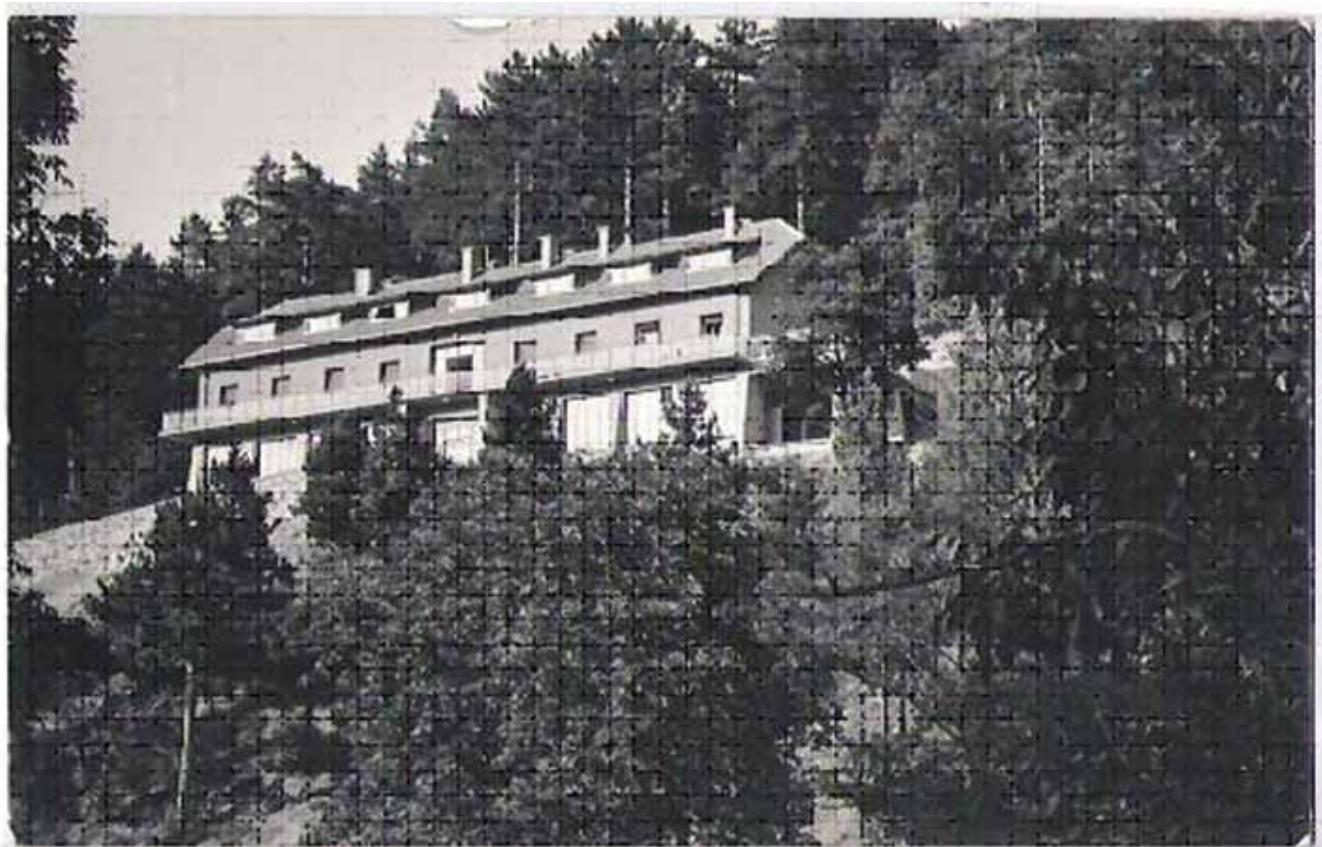
Uređeni se Lapjak ponovno otvara u lipnju

VELIKA - Planinarsko društvo Sokolovac iz Požege, vlasnik Planinarskoga doma Lapjak u Velikoj, počelo je obnavljati taj prepoznatljivi simbol potpapučke općine.

Odustali smo od prodaje, o kojoj smo jedno vrijeme razmišljali. Iskreno, prevagnule su emocije, odlučili smo ipak obnoviti dom. Pri kraju je izrada projekta, no mimo toga već smo počeli prve radove u prizemlju. Ukupna je investicija vrijedna oko 1,2 milijuna kuna. Zasad imamo oko 500.000 kuna, dovoljno za potpuno uređivanje prizemlja. Ostalo ćemo skupiti donacijama kazao je dr. Antun Lovrić, predsjednik Sokolovca.

Plan je u prizemlju doma urediti kafić, restoran i prostoriju za planinare. Na prvom katu i u potkrovju preuređit će se sobe, koje će imati oko osamdeset ležajeva, deset više nego dosad.

Do lipnja prizemlje bi trebalo biti potpuno uređeno i dom ponovno otvoren. Poklopit će se to s njegovih 50 godina postojanja i obilježavanjem 110. obljetnice našega društva. Kada sve uredimo, prostor ćemo iznajmiti najpovoljnijem ponuđaču jer smo mi neprofitna udružica i ne možemo, primjerice, voditi kafić dodao je dr. Lovrić.

Poučna staza Lapjak

Poučna staza Lapjak je prva brdsko-planinska poučna staza u Slavoniji, namijenjena djeci školske dobi, planinarima, turistima i svim zaljubljenicima u prirodu.

Prolazi istočnom stranom i vrhom planinske kose Lapjaka. Ima dvije polazne točke, a obje su uz riječicu Dubočanku koja obiluje brojnim brzicama i kaskadama i bogata je autohtonom potočnom pastrvom i potočnim rakom.

Prva polazna točka je od bazena lijevo, pokraj Osječkog odmarališta. Put vodi kroz borovu šumu te preko nekoliko slikovitih stijena stiže se do Veličkog grada koji se spominje još u 13.st.a bio je podignut u svrhu obrane od Turaka. Dalje, put vodi kroz hrastovu šumu prema sjeveru na Tauberove stijene tj. prema vrhu Lapjaka. Lijevo nam ostaje kamenolom. Vrh brda Lapjak nalazi se na visini od 667 m i najviša je točka Poučne staze. Tauberove stijene sastoje se od mineralnog kvarca koji je izuzetno otporan na eroziju i trošenje i zbog toga taj dio staze ostavlja dojam kamenjara. Tauberove stijene, gotovo na samom vrhu Lapjaka dobine su naziv po požeškom planinaru Jaromiru Tauberu, a 1991.god. za zahvalnost domovini postavljen je veliki drveni Križ. Sa vrha Lapjaka spuštamo se prema sjeveru, zatim desno nastavljamo se spuštati u dolinu Dubočanke i dolazimo do «Dva izvora» i hranilišta za srne i jelene. Dalje se spuštamo «Šulerovim putem» prema Požežankinom odmaralištu gdje nailazimo na «Staru bukvu» staru oko 400 god.

Druga polazna točka je Požežankino odmaralište. Isti je to put samo sve dolazi obrnutim redom.

Duljina staze je 4200 m, a vrijeme obilaska staze je za mlađe 2 sata, za starije oko 3 sata. Oba su puta dosta strma i zahtjevna. Ima 9 predviđenih stajališta. Putem edukativnih tabli koje su postavili zaposlenici JU Parka prirode Papuk upoznajemo se sa biljnim i životinjskim svijetom, geologijom te kulturno povijesnim i ekološkim značajkama na samom terenu.

Čitava poučna staza pokrivena je šumom: bukva, hrast, bor, grab... Čitavu godinu stazu ukrašava cvijeće, od visibaba i jaglaca u rano proljeće pa do prekrasnim ciklama u jesen. Bogat šumski pokrov ljeti pruža ugodnu hladovinu, zima ima svoje čari, a u proljeće i jesen staza je u najljepšim bojama. Stara i visoka šuma je obitavalište divljih životinja pa se tu nalazi jelen, divlja svinja, srna, lisica... Od ptica se najčešće vidi jastreb koji vješto prelijeće uvale.

Poučna staza je najposjećenija u proljeće kad se održavaju «Papučki jaglaci». Napravljena je sa svrhom odvijanja nastave u prirodi prilagođene različitim dobnim skupinama, a sudionici tijekom edukacije razvijaju svijest o važnosti očuvanja okoliša i biološke raznolikosti, te općenito – ljubav prema prirodi.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

PLAN RAZVOJA

obojali u plavo, i dali joj ime "plavi diesel". To zvuči nekako kvalitetnije i prigodnije. Tako da je naš poljoprivrednik od zagadivača, postao ekološki osvješten i savjestan. Naravno da se to odražava i na motor njegova traktora, koji će sada sigurno izdržati još koje desetljeće. Naš poljoprivrednik i onako neće skoro imati sredstava da kupi novi. Tako su riješena dva velika problema u poljoprivredi. Malom korekcijom imena i boje, tehnički i ekološki je unapređena, gotovo do europskih normi ako ne i iznad. Samo još da oboji traktor u zeleno pa će biti i "Bio".

Što se tiče proizvodnje, tu nije tako jednostavno ući u plan razvoja. Tu se pojavljuju novi problemi. Bilo da se radi o voću, povrću ili ratarskom kulturama. Kuda s tim? Kome to prodati? Trgovački lanci niču kao gljive, turisti svake godine pojedu sve više, zvuči ka logično rješenje problema. Nažalost, to bi bilo pre jednostavno da bi bilo odgovarajuće. To rješenje nije prikladno jer zahtijeva mnogo posla i logistike. Trebalo bi udružiti proizvođače, prikupiti podatke o vrstama i količinama pojedine poljoprivredna kulture po regijama, i o tome na vrijeme obavjestiti otkupljivače. Ili osnovati nekavu burzu. Zatim, gdje to sve skalidištiti? Trebalo bi izgraditi hladnjače i još mnogo drugih, skupih, stvari da to sve funkcioniра. Ne! Jednostavno ne ide to tako jer postoji puno jednostavnije rješenje, koje zahtijeva vrlo malo truda, a nudi bolje rezultate. Rješenje leži u tome da se poljoprivredniku ne dopusti da poveća proizvodnju. Jednostavno mu ne dati zemlju, a ono malo što on proizvede, to će nekako sam prodati i problem riješen. Jednostavnije je jednom trgovcu nazvati distributera u Argentinu, Mađarsku ili Austriju i naručiti med, pšenicu ili svinje, da mu se doveze na kućni prag. Poljoprivrednici bi trebali biti malo tolerantniji prema uvozu. Naime taj uvoznik plati nešto poreza. Što je dobro. Ne traži poticaj od države, što je isto dobro, tu robu koji kupi mora netko i prevesti, tu su naši prijevoznici. I na kraju kada sa ta roba, nakon svih silnih manipulacija, nađe na policama trgovačkih lanaca, opet naš poljoprivrednik može imati koristi. Može npr. svoju ženu zaposlitи u toj trgovini za cca 2000 kn, a od poreza koji je završio u državnoj kasi može dobiti poticaj za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda koje nitko ne treba.

A tek akcija «Kupujmo hrvatsko» tu će tek biti vidljiv napredak. Hrvatski proizvodi će uvijek na policama trgovina, imati visoku cijenu jer će postati raritet. Zapravo moglo bi se dogoditi, da budu toliko rijetki da od cijelog proizvoda samo etiketa zaista bude hrvatska. Sa druge strane otkupna cijena koju nude seljaku nikada neće biti niti približno zadovoljavajuća. Ali i to naravno dio višeg plana za razvoj sela.

Smotra folklora Velika 30. i 31. svibnja i 01. lipnja

VELIČANKA

Cijeloj Velikoj umiljato gospodari njeni matica, Veličanka. Ona je blaga, umiljata i dobra, susretljiva, žurna i požrtvovna, ponekad nagla, velika i zastrašujuća.

Veličanka izvire u dubokoj usjeklini između Mališćaka i Nevoljaša tik ispod ceste Velika – Jankovac u šumi Padež. Jako vrelo izvire između kamenja i okruženo je stoljetnim bukvama. Nekada lijep izvor i izletište sada je kaptirano za potrebe požeške vodoopskrbe. Nestalo je lijepo stjecište ljudi. Izvor još samo krasiti jedna klupa za slučajnog prolaznika. Na samom izvoru čuje se kako voda u podnožju tutnji. Brojni izvori i pritoci skupljaju se u brzi planinski potok koji se spušta do Sastavaka i dalje do Velike. Najveći pritok Veličanke je voda sa izvora – Božji zdenac koji se u dolinu spušta s Pliša.

Riječicu je cijelo selo i svaka pojedina kuća uzelo na svakojake načine u službu. Jedni je proveli kroz vrtove, drugi joj dali puta kroz dvorišta, treći je naveli tik pod prozore, da im svojim hladom i žuborom ugađa. Davno prije na njoj su virili drveni krovovi pedesetak mlinova kašikara. Preko tako razigrane i raščlankane Veličanke na vodi su bile stotine brvi i prijelaza. Bijelila se ona od nebrojenih gusaka i pataka. A i plotovi se niz Veličanku znali zabijeliti snježnom bjelinom platna što su ga satkale i obijelile u vodi neumorne ruke lijepih Veličanki.

Uspomenu na mlinove još i danas krasiti mlin kod «Drvotokarije – Kovačević». Vodenica je podignuta «ne da melje» nego da dočara vremena kada je takvih bilo na Veličanki, pedesetak. Jedina preostala vodenica je ona preko puta crkve kraj «Mikašićeve» kuće. Jedni od zadnjih mlinova vodeničara bili su ispred Štiglića kuće, u dvorištu Antolovića i Bošnjakovića. Od većih mlinova bili su oni kod Šnajderovih, i na mjestu gdje je sad disco Europa.

Vrijeme i bujice odnijeli su stare mlinove i mostove. 26. lipnja 1913. g. bilo je silno nevrijeme, oluja i kiše. Voda je srušila dva mosta i sve mostiće kroz selo, a vodena stihija nosila je čitava stabla, panjeve i cjevanice. Koncem srpnja 1949. g. nastala je u Velikoj poplava kakve svijet ne pamti. Iznad ceste voda je bila 120 cm i srušila je tri kuće.

1972. g. Veličani i sada pamte. Bile su dvije poplave u mjesec dana. Prva je bila 25. srpnja kada se velika količina vode sručila sa Papuka i poplavila Veliku, Trenkovo i Mihaljevce. Iz ribnjaka kod restorana «Čića – Mata» izašle su skoro sve ribe. Ljudima je bilo najviše štete po dvorištima i vrtovima. Voda je nosila drveće i kamenje. Kod župnog stana, gdje se sastaju Veličanka i Dubočanka voda je probila kamenu ogradi i srušila je u dužini 150 m. Perić Ivanu srušila je pecaru koja se nalazila ispred šumarije. Druga poplava trajala je dva dana od 20-21 kolovoza. Bila je manja, ali je iza sebe ostavila pustoš. Pošto je korito bilo puno pijeska ostalog od prve poplave, brzo se izlila i prešla na lijevu stranu ceste. Prolazila je kroz dvorišta i pokraj kuća. Pokraj restorana «Čića-Mata» pred Lovrića i Zvekića kućom voda je iskopala jamu od nekoliko tisuća kubika. Druga je poplava srušila i teško oštetila župni stan i još nekoliko kuća u Velikoj.

I tako je Veličanka Velikoj sve i sva. Može se reći, da ona Veliku i hrani, i odijeva i napaja.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

RADOVANI

Radovanci su staro naselje kkoje se nalazi zapadno od Velike. Selo se prvi put spominje 1266. godine u darovnici kraljice Marije, žene Bele IV. , gdje se u Požeškoj županiji spominju imanja Crkvenik i Radovanc (Radovanci). Danas selo broji 150 domaćinstava i ima 650 stanovnika, a pripada župi sv.Augustina u Velikoj.

U selu je poslije Prvog svjetskog rata, za župnika Vukelića, sagrađena kapela sv. Jurja mučenika. Građena je vjerojatno oko 1925. godine . Svečana sv.misa se slavi na Jurjevo. U kapeli se, uz sliku sv. Jurja, na oltaru nalaze dva kipa Blažene Djevice Marije, jedan Gospe od Ružarja, a drugi Gospe Fatimske, kojega uoči blagdana Velike Gospe u procesiji nosimo do naše župne crkve sv. Augustina u Velikoj, dragoj Gospo od utjehe.Tijekom svibanjskih i listopadnih ppobožnosti, koje se u kapeli održavaju već 38.g. i koje su vrlo posjećene, djeca i mlađi se rado odazivaju i predvode krunicu. Tako se generacije i generacije Radovanki i Radovančana u molitvi i igri stasale ispred kapelice.

Godinu dana u selu djeluje molitvena zajednica sv. Jurja koja broji 30. članova, čije su voditeljice Danica Legac i Marija Solić, a sastaje se svakog četvrtka u 18.00 sati i uz Otajstva svjetla moli za očuvanje katoličkih obitelji. Svi znamo da je potrebno mnogo moliti, jer samo zdrava obitelj koja vrednuje dar života, daje nadu u opstanak hrvatskog naroda. U zajednici se kroz korizmu, utorkom i petkom, obavlja Križni put, a u adventu Plamen ljubavi Blažene Djevice Marije.

Naša kapela je mala za potrebe našega sela (u nju stane jedva 20 osoba) pa se nadamo da će doći i do neophodnog proširenja jer se broj stanovnika povećava. S poštovanjem bih spomenula župnika Mirka Roginića koji je kroz sve godine svoga svećeničkog djelovanja u našoj župi puno ulazio u duhovni rast nas žitelja....uz jedno iskreno HVALA. U Radovancima se, na žalost, dugo nije čuo zvuk zvona jer nismo imali zvonara, ali od prosinca 2007.g. u kapelu je uvedena struja, promijenjeno je postolje za zvona i zvono je elektrificirano. Za to je zaslužan sadašnji župnik vlač Josip Klarić koji je podržao i stavljanje novog križa na starom groblju iznad sela u kkoje se ne pokapa već 50 godina.

Tadašnji župnik Đuro Benić donio takvu odluku zbog jakih podzemnih voda koje su onemogućavale ukope. Od tada se stanovnici Radovanaca pokapaju na groblju sv. Marka u Velikoj.

A sada nešto o planovima za ovu godinu. U skoroj budućnosti naši će pašnjaci biti zasađeni vinogradima, a staro groblje, koje se nalazi u tom okruženju , uređeno. Potrebno je i dostojno obilježiti mjesto gdje su pokopani naši žitelji , među kojima je puno malene djece.

Pomoć nam je obećao načelnik općine Velika gospodin Vlado Boban, a i sami mještani svojim radom. Djelatnici Hrvatskih Šuma su napravili drvo novog križa, također su ponudili pomoć, kako bi se sačuvali postojeći stari spomenici. Križ na starom groblju je jedna od četiri postaja župnog križnog puta u našem selu. Naši mještaničesto šetaju pa usput navrate na obronak,

zapale svijeću i pomole se za sve one koji počivaju u sjeni borova.

Kod kapele sv. Jurja u Radovancima je djetinjstvo provodila i naša Dragutina Perić, sestra milosrdnica u Zagrebu, koja uvijek kad navrati u zavičaj, dođe na naša okkupljanja i obraduje nas nekom sitnicom. Hvala ti sestro Dragutina za svaki oltarnik, svijeću, krunicu, knjigu, kao i za podršku u molitvi za naš rad.

Ispred kapele širi se pogled na Zlatnu dolinu, pa je naš dragi prethodni svećenik, Perica Matanović, znao reći: "Ovo je najljepši pogled kkoji sam vidio poslije Brda blaženstva u Svetoj zemlji."

Činimo sve što je u našoj moći kako bi ovo , za nas najljepše selo, u uprekrasnom prirodnom okruženju, raslo duhovno u zajedništvu. S tom mišlju neka u svakoj katoličkoj obitelji zasja svjetlo Uskrsa.

Pripremila: Marija Iličić

**Svim čitateljima
Veličke kronike želim
SRETAN USKRS!**

PREMA BRDU BLAŽENSTVA

Sloji jedna uzvisina
 Kao brdo blaženstva,
 Radovanci ime nosi.
 I svakog tko ovdje čini
 S time se i ponosi.
 Na brežuljku kapelica,
 Jurjevo lu se slavi.
 Kad prolaziš, namjerniče,
 Navrati i pozdravi
 Zaštitnika ovog sela.
 Slavimo ga u proljeće
 Kad priroda dvjeta dijela,
 I miriše svako cvijeće.
 Nećeš otići prazne ruke,
 Zaštitnik će blagosloviti,
 Riješit ćeš se svake luge.
 Mještanin će osmijeh dati,
 Namjerniče, samo svrati,
 Od nas vodi slaza prava,
 Prema „Brdu blaženstava“.

Marija Iličić, Radovanci

PAPUK GORO

PAPUK GORO ŠUMOVITA
 TU NAM STOJIŠ VJEKOVIMA
 DUH PROŠLOTI TOBOM SKITA
 A LJEPOTE SVAKE IMA

TVOJE JELE NEBU STREME
 HRASTOVI TI ČINE HLADA
 KAO DA JE VRIJEME STALO
 TU SPOKOJSTVO UVJEK VLADA

TEK ŠUŠKANJE U GRMAKU
 U KROŠNJAMA LEPET KRILA
 SUNCE ŠALJE SVOJU ZRAKU
 KAO NEKA DOBRA VILA

PAPUK GORO ŠUMOVITA
 SVRNI POGLED NIZ STRMINU
 OSTANI NAM PONOSITA
 VJEĆNA LJUBAV SVAKOM SINU

DANICA RONČEVIĆ
 VELIKA

SRETAN USKRS

www.fotoboban.hr

RURALNI TURIZAM

Vrlo često se susrećemo s raznim pojmovima kao što su: seljački turizam, agro-turizam, turizam u seoskim domaćinstvima, eko-ruralni turizam, seoski turizam i napisljetu ruralni turizam . Ruralni turizam predstavlja koncept turizma na seoskim gospodarstvima, a koji se temelji na korištenju ruralnog prostora u svrhu turističke ponude.

Bavljenje turizmom na seoskim gospodarstvima ne predstavlja osnovnu djelatnost za egzistenciju, već gospodarstva koja svoju egzistenciju temelje na poljoprivredi višak svojih proizvoda plasiraju kroz turizam i tako zarađuju dodatni prihod. Sve to gospodarstva obavljaju u svom vlastitom dvorištu, te se podrazumijeva aktivno uključenje cijele obitelji. Uz prodaju vlastitih proizvoda prihod mogu ostvarivati pružanjem usluge smještaja, prehrane, organiziranjem aktivnog sudjelovanja turista u poljoprivrednim aktivnostima (branje vinograda, kukuruza, pečenje rakije i sl.).

Vrlo bitna odrednica ruralnog turizma je ekologija. Sam ruralni turizam bi se trebao temeljiti na aspektu održivog turizma – turizma koji ne šteti okolišu. Seoska gospodarstva bi se trebala u potpunosti ili barem djelomično okrenuti prema ekološkoj proizvodnji.

U našoj Općini veliki je broj obitelji koje se bave poljoprivredom i mnoga takva obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) imaju dobre predispozicije za bavljenje ruralnim turizmom. Također predispozicije okruženja nam pružaju mogućnosti za razvoj takvog oblika turizma. Uz nezagađenu i očuvanu prirodu atraktivnosti našeg kraja pridonosi i to što se gotovo cijela naša Općina naslanja na granice Parka prirode Papuk.

Prije početka bavljenja turizmom domaćinstva moraju realno procijeniti svoje mogućnosti. Prije svega se to odnosi na atraktivnost njihovog seoskog gospodarstva, odnosno na ono što oni mogu ponuditi turistima, kako to izgleda, koliko će ih koštati sam početak bavljenja turizmom (uređenje smještajnih objekata i dr.) i možda ono najvažnije kolika je sklonost i brojnost članova domaćinstva za uključenje u jedan takav projekt.

Orijentiranje OPG-a na turizam ima i šire učinke na zajednicu: kroz dodatni prihod poveća životni standard na selu, smanjuje se nezaposlenost, zadržava se stanovništvo na selu i tako sprečava depopulacija sela, potiče se očuvanje tradicije i kulturne baštine, te se obogaćuje turistička ponuda.

Zbog svih tih vrlo pozitivnih aspekata razvoja ruralnog turizma lokalna samouprava (Općina i Turistička zajednica općine) bi morala se više pozabaviti razvojem takvih obiteljskih gospodarstava. Prvenstveno bi trebalo podići razinu informiranosti stanovništva o svim aspektima mogućnosti bavljenja turizmom na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (zakoni, propisi, poticajne mjere, kreditiranja i sl.) kroz razne seminare i radionice. Daljnje aktivnosti bi trebale biti usmjere na podizanje atraktivnosti destinacije (naše općine) kroz uređenje turističke infrastrukture: autobusna parkirališta, vinske ceste, info punktovi (oglasne ploče i sl.), biciklističke i planinarske staze, autokampovi.. Uz navedene sadržaje neophodno je poticati etnogastronomiju, lovni turizam te sve to popratiti kvalitetnom prezentacijom i oglašavanjem.

Ruralni turizam u našoj Općini je tek u povojima i kasnimo za određenim područjima u Hrvatskoj. Na nam samima je da iskoristimo ono što nam je priroda dala i da od toga ostvarimo i određenu ekonomsku korist, ali na prirodi prihvatljiv način.

Drago Štokić

Mještanima Općine Velika

SRETAN USKRS

želi

Hrvatska Stranka Prava
podružnica Velika

NK KAMEN INGRAD

želi Vam

Sretan Uskrs

**SVE RAZNOVRSNIJA TURISTIČKA PONUDA
POŽEŠKO-KOGA KRAJA PRIVLAČI SVE VEĆI BROJ TURISTA IZ
ZEMLJE I INOZEMSTVA**

Požeško-slavonska županija živi za turizam

Zahvaljujući mnogobrojnim atraktivnim kulturnim i sportskim priredbama, oživljavanju izvornih običaja, ali i gastronomskim manifestacijama, 2007. godine Požeštinu je posjetilo čak 20 posto više posjetitelja nego godinu dana ranije. Uz to, rad Turističke zajednice grada Požege obilježile su i druge aktivnosti na promidžbi Požeško-slavonske županije kao zanimljive turističke destinacije.

- Turistička je zajednica bila pokrovitelj ili organizator u više od 30 priredbi. Gotovo da i nije bilo priredbe u kojoj nismo sudjelovali. Obnovili smo i pojedine priredbe, a onim ostalima dali još zanimljiviji "štih", što su gosti i prepoznali, jer su okupljale i nekoliko tisuća posjetitelja. Sve naše priredbe prošle su godine zabilježile rekordan broj posjetitelja i gostiju. Uz to, sve smo to popratili i kvalitetnim promotivnim materijalima, te zanimljivim CD-om o Požegi i njegovim znamenitostima. Izuzetno smo dobro surađivali s općinskim i drugim gradskim turističkim zajednicama. Sve se to odrazilo na kvalitetu cijelokupne turističke ponude te konačnom realizacijom projekta postavljanja smeđe turističke signalizacije, kaže Bruno Horvat, predsjednik Turističke zajednice grada Požege i potpredsjednik TZ Požeško-slavonske županije. Turistička je zajednica prošle godine ostvarila 30 posto više boravišnih pristojbi te turističkih članarina.

- Sve to govori da grad živi s turizmom te da ćemo ove godine morati još više toga učiniti kako bi turističku ponudu uistinu imali 365 dana, a ne samo povremeno i sezonski. Govoriti o razvoju turizma ne može se a ne spomenuti vinske ceste koje su konačno u ovoj godini počele dobivati sadržaje i oblike kakve te ceste moraju imati. Tu je najdalje otišlo Kutjevačko vinogorje. Tamošnji su vinogradari uz vinske ceste u svojim vinogradima podignuli odgovarajuće objekte s podrumima, kušaonicama, ali i smještajnim kapacitetima. Prepoznavajući to sve i Hrvatska turistička

zajednica odlučila je da akcija "Volim Hrvatsku" kreće upravo s Kutjevačkog vinogorja. Ne moram niti govoriti koliko će to sve pridonijeti daljnjoj afirmaciji ovog kraja kao turistički prepoznatljive destinacije. Počeli smo i suradnju s Parkom prirode Papuk koji je ove godine uvršten u asocijaciju europskih geoparkova. Upravo taj novi moment moramo još više iskoristiti i Park prirode približiti ne samo turistima Hrvatske, već i šire. Status geoparka donosi jednu novu turističku ponudu, kaže dalje Horvat, dodajući kako, na žalost, još uvjek nisu iskorišteni svi prirodni potencijali Parka prirode Papuk, te da je nužna veća povezanost Parka i Turističke zajednice, budući da postoji veliko zanimanje gostiju za njim.

Da slična razmišljanja postoje i u Parku prirode Papuk, potvrđuje i Goran Pavić, geolog u Parku, dodajući kako će i oni sa svoje strane nastojati poboljšati suradnju s TZ Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske županije, a na zadovoljstvo svih stanovnika.

- Trebalo bi još više iskoristiti činjenicu da je ove godine Park prirode Papuk postao važno mjesto na svjetskoj karti geobaštine. To je velika stvar i za sam Park prirode Papuk, ali i za šire područje. Već sada nam se javljaju i pojedinci i veće grupe koji bi htjeli posjetiti park prirode i vidjeti sve one zanimljivosti zbog kojih je dobiven status geoparka. Zanimanje je dosta veliko i to bi trebalo iskoristiti u cilju unaprjeđenja turističke ponude, kaže Pavić, podsjećajući kako su jedna od zanimljivijih turističkih ponuda i atraktivne biciklističke staze.

- Mi smo do sada uredili šest biciklističkih staza, kako na području Velike, tako i Kutjeva. Riječ je o stotinjak kilometara staza koje su obilježene smjerokazima. Kutjevačke staze prolaze kroz vinogorje i iduće godine nastojat ćemo ih još više iskoristiti za organiziranje biciklističkih druženja i utrka. Staze su atraktivne i ima dosta interesa za njih, kaže Pavić.

Turistička zajednica Velike

Prvi put nakon 1995. godine Turistička zajednica koja na 16 stranica donosi cjelevite podatke o turističk zanimljivostima ove općine. Ujedno je riječ o prvom m o svom trošku, izjavio je njezin predsjednik Stanko koji plaćaju boravišnu taksu, da istaknemo njihove ka noćenja u odnosu na 2006. godinu. Lani smo u broj moram istaknuti da općina Velika sa 140 ležaja prednjači u njihovom broju u samoj Zupaniji, uz naznake da ćemo tijekom ove godine dobiti 50-tak novih ležaja u privatnom smještaju. Park prirode Papuk postaje je već prepoznatljivi brand koji moramo zajedničkim snagama kvalitetno iskoristiti, no isto tako raditi ćemo

na povećanju broja seoskih turističkih domaćinstava. Trenutno ih imamo tri ali zasigurno da postoji mjesta kako bi se njihov broj povećao jer danas turistu nije dovoljno ponuditi samo ležaj već poraditi na novim sadržajima kroz etno i gastro ponudu”, izjavio je Stanko Raguž. Osim Parka prirode Papuk i Toplicama koji su već znana turistička mjesta, u brošuri se mogu pronaći podaci o biciklističkoj stazi, restoranima, prenoćištima, mogućnosti rekreacijskog jahanja u Radovancima sa svim potrebnim kontakt adresama i zasigurno znači određeni pomak u turističkoj promidžbi ove općine.

No, koliko će na turističke mogućnosti utjecati i novi izvanredni izbori, jer sa onima od prije godinu i pol dana, iz općinskog proračuna na njih je isteklo preko 600.000 kuna koje su mogle biti potrošene daleko bolje nego na dvoje izbore.

TURISTIČKA ZAJEDNICA VELIKE PLANIRA AGRESIVNIJI PRISTUP TURISTIČKOJ PONUDI

ZA SKORU TURISTIČKU SEZONU SPREMNO 140 LEŽAJA

Turistička zajednica općine Velika zajedno s udrugom Veličanka ovih se dana pripremala za skorašnju proslavu Vinkova. U goste će im došli i KUD Raša koji su uz prigodan kulturno-umjetnički program predstaviti svoja vina, te druge proizvode svoga kraja. Proslava blagdana svetoga Vinka samo je prvi u nizu ovogodišnjih projekata koji će biti realizirani s ciljem unaprjeđenja turističke ponude veličkoga kraja.

“Nakon desetak i više godina ponovno radimo i na novom promidžbenom materijalu u kojem će se naći cjelevite informacije o tome što ovaj kraj nudi, od zanimljivih obiteljskih gospodarstava, do smještajnih kapaciteta i zanimljivosti Parka prirode Papuk. Mi smo općina koja ima najviše ležaja u funkciji, čak 140, što samo govori da se Veličani ozbiljno pripremaju za turističku sezonu”, kaže predsjednik turističke zajednice Velike Stanko Raguž, dodajući kako će broj spremnih ležaja do kraja godine biti daleko veći. Sve brojniji posjetitelji, ljubitelji prirode i izletnici žele tu uživati u prirodi, ali i u drugim sadržajima.

“Sama činjenica da smo mi u Parku prirode Papuk znači mnogo, no taj “brend” moramo i više iskoristiti. Zato radimo i na osmišljavanju zanimljivih priredbi i manifestacija koje bi privukle goste. Dobivanjem statusa geoparka i uvrštanjem u svjetsku mrežu geoparkova očekujemo još veće zanimanje gostiju za ovaj kraj. Uz to pripremamo se i za izradu suvenira koji bi bio ujedno i naš prvi službeni suvenir Velike. Riječ je o potpapučkom “peškiru” s tradicionalnim narodnim motivima koji je prepoznatljiv”, kaže Raguž.

« Dodite jednom »

Pjevač osebujna i autentična glasa, rođeni je veličanin koji je već četrdesetak godina prisutan na domaćoj estradnoj sceni. Rodio se 1945. g. u Velikoj, u Kamenskom sokaku u kući obitelji Kasapić kako to Tona voli reći. Ima još i brata Petra. Glazbom i pjevanjem počeo se baviti od ranog djetinjstva. Osnovnu školu pohađao je u Velikoj, a srednju u Mariboru (Slovenija). Radio je kao mehaničar u modnoj konfekciji « Sloga ». Od 1984. g. nalazi se u mirovini. Osim glazbe bavi se još i planinarenjem. Otac je troje djece i danas ima petero unučadi.

« Još kao dječarac volio sam svirati i pjevati. Nisu prošli ni jedni svatovi pred veličkom općinom, a da ja nisam bio tamo. Šuljaо bi se do sviraca i upijao misleći kako ћu i ja jednoga dana zasvirati i zapjevati. Volio sam slušati harmonikaša Jozu Đurića iz Tornja i Milana Zeca tamburaša iz Radovanaca. Uzor mi je bio « Baćo Šuler » stari tamburaš iz Velike s kojim sam i nekoliko puta zasvirao. »

Svirao sam na seoskim i maturalnim zabavama, obiteljskim i vinogradarskim proslavama, svatovima, veličkom folkloru i u drugim prigodama.

Proputovao sam i mnoge zemlje, a zapažene nastupe imao sam u Italiji, Austriji, Njemačkoj, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj i u republikama bivše države.

Posebna čast mi je bila gostovati u kljeti Slavka Čačića na Palačniku u Samoboru. Najveselije je biti s mojim dobrim znancima planinarima Sokolovca iz Požege za koje često pjevam.

Najveći mi je idol bio i ostao Vice Vukov. S njim sam imao i nekoliko zajedničkih nastupa. Posebno u sjećanju mi je ostao zajednički nastup s Vicom u Velikoj na Mladi Uskrs 1992. g. u župnom dvorištu kada sam pjevao « Dođite jednom u Veliku moju », a « Veli Luku » za tad prisutnu Savku Dapčević.

Pjevao sam u raznim društvinama: HKUD « VIJENAC », muškom vokalnom ansamblu « POŽEŽANI », KUD –u « I. G. KOVAČIĆ » iz Velike, Veselim umirovljenicima iz Požege... »

Nastupao sam sa poznatim imenima zabavne i tamburaške glazbe: Vicom Vukovim, Zdenkom Kovačiček, Kićom, Ćirom, Vesnom Pisarović, Bekrijama, Škorom, Slavonskim Lolama i mnogim drugima.

Sudjelovao sam na mnogim humanitarnim koncertima, na festivalima (Zlatne žice), « Lijepom Našom », smotrama folklora, Ivanjskom krijesu i Grgurevu u Požegi, Ličkim večerima « Vila Velebita », Božićnom Oratoriju V.V. Škorvage, promocijama knjiga u Osijeku, Varaždinu i Požegi.

Do sada izdao sam jedan CD i dva albuma. Na CD-u nalazi se 13 pjesama: « Dođite jednom u Veliku moju », « Slavonac sam time se ponosim », « Na te mislim », « Jesenje lišće », « Na malenom briješu », « Santa Lucia »... Promocija CD-a održana je u Planinarskom domu Lapjak u Velikoj. Album je objavila Naklada zvuka « SUPERTON » iz Požege. Materijal je rađen uz pomoć umjetničkog direktora požeškog festivala prof. V. V. Škorvage, sviraju požeški tamburaši, a snimljen je u studiju « Ivančica » uz ton majstore Ž. Boškovića i T. Jakobovića.

Više sam pjesama samispjevao, a najpoznatije od njih su: « Dođite jednom u Veliku moju » (glazbu je napisao Nikola Garašić iz Zagreba, rođeni Slavonac), « Paurijo moja », « Čića-Mata birtija je stara ». U svojim sam pjesmama opisao legendarnog veličkog svirca « Baću Šulera » i velički dvojac bečara Franju Zvekića i Boru Matoša.

Zadnji nastup imao sam na veličkom stadionu s veličkim umirovljenicima na 6. županijskim sportskim susretima prošle godine. Tada nam se, meni i Danku Baničinu nakon 30 g. pridružio « stari član » Stjepan Jurić. Tada nismo ni slutili da će njegova svirka tako kratko trajati. U kratkom razdoblju izgubili smo i Dragu Horvata, velikog zaljubljenika u tambure. Prisjećajući se tih dvojice dragih ljudi, to mi je bio i žalostan nastup.

Više od dva desetljeća sam u mirovini. Dane kratim uz pokoji nastup i uglavnom šetajući u prirodi. Volim sakupljati gljive i ljekovito bilje. Navratim često do Trišnjice i Jankovca skupljajući duhovnu i fizičku energiju.

Na kraju zahvalio bih se svim sponzorima koji su mi pomogli u snimanju i izdanju mog CD-a zatim,

MARINIĆ

Veliku moju ... «

prof. V.V. Škorvagi i glavnom producentu Jelenku Topiću.»

Tona i dalje ne miruje. Na tekst pjesme «Veličke staze» Danice Rončević, bivše učiteljice, a sada umirovljenice iz Velike napisao je melodiju, a pojavit će se uskoro na nosaču zvuka.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

U Potočanima otkrivena najveća grobnica iz brončanog doba

Već nekoliko godina Gradske muzeje Požega raspolaže spoznajama da se u i oko sela Potočani nalazi značajan arheološki lokalitet.

Pregledom terena iznad sela pronađeni su tragovi naselja kostolačke kulture koja pripada bakrenom dobu te starčevačke kulture koja pripada razdoblju mlađeg kamenog doba.

Na žalost, oba su naselja potpuno uništena nedavnom sadnjom vinograda, no pri vrhu sela Potočani nedaleko Velike, slučaj je htio da odron zemlje nakon velikih kiša otkrije relativno malu jamu u kojoj je, kako se u početku činilo bilo ukopano nekoliko ljudskih kostura kao i ulomci prapovijesne keramike. Daljnji radovi dali su iznenađujući rezultat jer su pronađeni kosturni ostaci preko pedeset osoba, a provedene radiokarbonske, tzv. C-14 analize su nedavno potvrdile da spomenuti ostaci potječu iz petog tisućljeća prije Krista što ovo nalazište čini jednom od najvećih masovnih grobnica iz bakrenog doba u Europi!

«Bili smo prilično zbumjeni jer pokojnici nisu pokopani već samo odloženi i riječ o masovnoj grobnici u najužem smislu riječi. I svi pronađeni ulomci keramike našli su se u jami očito posve slučajno jer nije riječ o grobnim prilozima, to je nešto što se jednostavno dogodilo prilikom

ubacivanja ljudskih tijela u grobniču. Takva pojava je bez presedana u Europi, bar ne u tolikoj mjeri i ne iz tog razdoblja. Stoga smo bili prilično oprezni u samom početku, no C-14 analizom je potvrđeno da se radi o ljudskim ostacima koji datiraju iz vremena od 4.200 god. prije Krista te da je riječ o najvećoj takvoj masovnoj grobniči u Europi. Očito da obronci Papuka kriju još mnoge tajne jer se ovdje u bakrenom dobu događalo nešto doba što trenutno ne možemo protumačiti», izjavio je dr. Hrvoje Potrebica, docent na Arheološkom odjelu Filozofskog fakulteta u Zagrebu, koji provodi istraživanje zajedno sa mr. sc. Jacqueline Balen, stručnjakom za razdoblja neolitika i eneolitika iz Arheološkog muzeja u Zagrebu i voditeljicom iskapanja u Vučedolu.

Hrvoje Potrebica smatra kako je potpapučki prostor Požeške kotline očito bio idealan za život u to vrijeme te kako je prostor trenutno jedno od arheološki najzanimljivijih područja ovog dijela Europe. Naime u 10 km udaljenom Kaptolu otkriveni su grobni humci sa bogatom opremom i keramikom iz željeznog doba, a odmah povrh nekropole bilo je naselje iz istog doba na kojem će prvi istraživački radovi biti tek dogodine, dok su na gotovo samom vrhu Papuka pronađeni ostaci keltskog naselja. A ozbiljniji istraživački radovi su tek započeli.

Ljudi su snaga

Sretan Uskrs

UDRUGA RASELJENIH HRVATA KOTORVAROŠKE DOLINE

Udruga raseljenih Hrvata kotorvaroške doline i ove godine nastavlja vrlo aktivno sa radom.

Na samom početku tekuće godine zabilježeno je niz aktivnosti.

Već 05. siječnja u Vatrogasnem domu u Velikoj održana je prva godišnja skupština Udruge.

Na toj skupštini okupilo se 500-tinjak članova i gostiju koji su prisustvovali cjelovečernjem programu.

Pozdravili su ih požeški gradonačelnik Zdravko Ronko, te tadašnji načelnik općine Velika Vlado Boban i načelnik općine Kaptol Mile Pavičić a nazočan je bio i Ivan Zeba, prvi tajnik Ministarstva vanjskih poslova i europskih migracija.

Pored navedenih gostiju bili su i sponzori koji su potpomogli radu Udruge i rješavanju problema s kojima su se susretali članovi u protekloj godini.

Najavljen je bio i dolazak predstavnika konzulata RH iz Banja Luke te tamošnjeg ureda za povratak i obnovu, no zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta oni su izostali.

Na samom početku sastanka predsjednik Udruge Marko Kljajić govorio je o radu i svim poduzetim aktivnostima tijekom prošle godine stavljajući naglasak na dogovore u vezi povratka i obnovi porušenih obiteljskih kuća te planovima koje Udruga ima u vidu realizirati tekuće godine.

Tijekom večeri pripremljen je i bogat kulturno umjetnički program a zapažen nastup su imali članovi KUD-a 'Usorski običaji' iz Usore, BiH, koji su bili gosti te članovi HKUD-a 'Hrvoje Vukčić Hrvatinić' koji je osnovan pri Udrudi u Kaptolu.

Goste su do ranih jutarnjih sati zabavljali grupa 'Suton' i solistica Josipa Jurić koja je i vodila cjelovečernji program.

Nedugo zatim Udruga nastavlja sa realizacijom svojih planova i registrira Malonogometni klub 'Kotorvaroška dolina' a odluka o pokretanju postupka osnivanja kluba donešena je ranije, 18. studenoga 2007. godine u Kaptolu u nazočnosti 32 člana.

Na tom sastanku izabrane su (jednoglasno) osobe ovlaštene za zastupanje kluba a to su : Ivo Lovrenović, predsjednik kluba iz Velike , Mato Majstorović , dopredsjednik kluba iz Kutjeva i Zvonko Petrušić, tajnik iz Velike.

Cilj osnivanja kluba je želja da se što veći broj mlađih priključi klubu a samim time i Udrudi.

Osnovni sadržaj djelatnosti kluba je planiranje rada i razvitka malog nogometa, organiziranje i provođenje redovitih sustavnih treninga djece i mlađeži , pripremanje svojih članova za sudjelovanje u sustavu općinske i županijske, odnosno državne reprezentacije, poduzimanje mjera i stvaranje uvjeta za unapređivanje stručnog rada, skrb o zdravlju i zdravstvenoj zaštiti članova kluba, organiziranju športskih natjecanja.

Do sada je registrirano 16 igrača a oni su iz Kutjeva, Vetova, Kaptola, Češljakovaca, Velike, Drage i Požege.

Prvi nastup kluba bio je na prošlogodišnjem božićnom turniru u Požegi i već tada je pokazano zavidno znanje i sportska kultura.

Ovog proljeća predstoji natjecanje u drugoj županijskoj lizi.

Pored održane skupštine i registriranja kluba Udruga planira 03. svibnja misno slavlje u Velikoj.

Bit će pozvan velik broj svećenika i gostiju a nadamo se i velikom odazivu vjernika.

Prisjećajući se radosti prošlogodišnjeg susreta vjernika i svećenika na misi u Vetovu na Mladi Uskrs želja nam je da to postane tradicija kako bi njegovali uspomene i nastojanja da se ne zaborave običaji te da se sjetimo naših najdražih koji više nisu s nama.

U tom duhu Udruga želi članovima i svim ljudima dobre volje povodom najvećeg kršćanskog blagdana Uskrsa radost življena i mir u srcima.

Anda Derdić

UDRUGA VELIČANKA

17.01.1958 GODINA SD PAPUK

1906.GODINA TOPLICE

GUTMAN PRUGA U VELIKOJ

Udruga Veličanka moli sve sugrađane koji imaju na tavanima ili ladicama starih fotografija ili razglednica da nam poklone ili prodaju ili posude da skeniramo , potrebno nam je za izložbu.
Sve informacije 098-256-554 ili alensolic@gmail.com

VELIČKI GRAD

Svatko tko dođe u Veliku želi obići i Velički grad.

Smjestio se sjeverno od naselja Velike na južnom završetku grebena-Lapjak, na visini 447 m.

Prvi put se spomenje u 13 st. a bio je podignut u svrhu obrane od Turaka.

Njegovim istočnim djelom protiče riječica Dubočanka, a zapadnim djelom Veličanka. Istočna mu je planinska kosa Toplička glava, a zapadna Pliš-Mališčak.

Tvrđava je razmjerno mala, a sagrađena je na strmoj litici stijene jer je tako mogla uspješno i pregledno čuvati pristup u obje veličke uvale, a jednako tako i dolazak neprijatelja gorskom kosom šumovita Lapjaka.

Grad-utvrda, bio je podijeljen na tri djela. U trokutastom sjevernom djelu, koji je uz južni zid do danas najbolje sačuvan, bila je prostorija za stanovanje pa se još i danas opažaju tragovi kamina i ostaci dimnjaka. U tvrđavi su postojala bar dva sprata što zaključujemo po otvorima u zidu gdje su bile grede.

Ulagana vrata u veliku tvrđavu postavljena su s istočne strane, a ispred njih je bio zaštitni zid koji je i danas djelomično vidljiv.

Grad je bio u vlasništvu veličkih Befekijaca, a nakon dolaska Turaka postaje vojnička postaja. U 16. st. u borbi protiv Turaka spominju se velički vlastelini – Štivići.

Turci su je zauzeli između 1537.- 1544. god. i koristili kao vojničku postaju za kontrolu uvijek buntovnog i nemirnog požeškog kraja čiji se stanovnici nisu htjeli pokoriti turskoj vlasti. Poslije Turaka tvrđava pripada barunu Franji Trenku, a 1798. god. spominje se kao gospodar – Svetić.

Grad se stoljećima slabo održavao i postajao je sve više gomila kamenja. U blizini je kamenolom. Mnogobrojna miniranja svakako da su utjecala na urušavanje grada. Danas se grad nalazi u Parku prirode – PAPUK i svake se godine nešto obnovi.

Do Veličkog grada najbolje je poći strmim putem koji vodi lijevo od veličkih bazena, pokraj Osječkog odmarališta (ruševine). Put vodi kroz borovu šumu te preko nekoliko slikovitih stijena do proplanka na kojem strše ruševine Veličkog grada. Taj uspon traje otprilike pola sata, nakon čega se stiže na greben odakle puca lijep pogled na Planinarski dom – Lapjak, bazene, toranj crkve sv. Augustina i Zlatnu dolinu.

Dalje put vodi prema sjeveru na Tauberove stijene tj. prema vrhu Lapjaka (669 m). Nastavljujući prema sjeveru dolazimo do « Tri bora » pa na greben Nevoljaša i dalje se spušta prema Jankovcu.

Velički grad najviše privlači posjetitelje prvu nedjelju u proljeće kad se održavaju « PAPUČKI JAGLACI ». Tad se nađu planinari i zaljubljenici u prirodu iz cijele Hrvatske.

Tvrđava se najbolje ističe noću, kad je cijela osvjetljena.

Pripremio: Vlado Bošnjaković

Sretan i blagoslovljen Uskrs

želi Vam

JAVNI PRIJEVOZ
DRAŠKO BRNIĆ
VELIKA
TEL : 098/ 362 801

SRETAN USKRS

ŽELI VAM OPĆINSKI ODBOR
HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE
OPĆINE VELIKA

VINKOVO

Za Vinkovo, spomandan sv. Vinka zaštitnika vinogradara i vinograda

Zato braćo, svi danas/zalijmo lozu oko nas/
Pokrijmo s kulinom/ pa zalijmo svu vinom/ Da se
žuri brže dić' / i napuni svak' sudić /Prije neg' nam
vele ić' / odakle se ne da dić'!

Orila se ova pjesma papučkim obroncima, pogotovu tamo od Stražemana do Kutjeva gdje su boljestojeća gospoda imala svoje vinograde. Orila se pjesma svakoga 22. siječnja na Dan Svetoga Vinka - zaštitnika vinogradai vinogradara. Pjevala se prije stotinjak godina, pjevala, pa zastala, ali nikada nije prestala. Išlo se u vinograde, manje pjevalo, a još manje u kuline na trsove obješeno pucalo. Nije bilo baš uputno! Ondašnja se vlast mrgodila.

Vjerojatno antički bog Dioniz, ili Bakho, švalerčina i vinopija nije ni slutio -kada je opijen sokom vinove loze, u pratinji satira, menada, tijada, nimfi...- krenuo put Indije, da će reinkarnaciju doživjeti u raznim religijama pa tako i u kršćanskoj. Za razliku od antičkog boga, Sveti Vinko je utjelovljenje mukotrpnog vinogradarskog posla izrečenoj u onoj narodnoj: Vinograd ne traži gospodara već slugu! I zbog toga, pravi vinogradari žive sa svojim trsovima: maze ih, paze, hrane i njeguju. Neka samo nešto od toga ispuste vinograđi to skupo naplate. No, u jesen, kada se zreli grozdovi objese ispod širokog lista, zaboravi se sav trud i mar i čovjeku nešto bude milo u duši:

Pij to vino/ ni' ga šala dala već motika i leđa grbava! Vino pije k'o vinograd sadji/Tko ne sadj taj se vodom 'ladi!

Tko je bio Sveti Vinko? Znamo da je živio u 4.stoljeću i stradao mučeničkom smrću, u doba vladavine cara Dioklecijana koji je progonio kršćane. Bio je trezvenjak i kakve veze ima s vinogradima i vinogradarima - dandanas nije baš najjasnije. Možda zbog imena ili... No, bilo kako bilo spomandan Svetoga Vinka od davnina se štuje u ovim krajevima gdje je još rimski car Prob (276-282.) zasadio prve čokote vinske loze, a čovjek se s njom druži već 2-4 milenija. Tradicija vrijedna štovanja! Što mislite, da je netko izračunao, koliko je od tada vina proizvedeno i, naravno, popijeno?! Vjerojatno dosta na za neki novi ocean. Koliko bi

tu tek plivača bilo?

Lozine kretnje su čvoraste, kljaste/polagano loza spram sunca raste

Iz blata I kiše, iz blata i pijeska/proziran grozd se na suncu ljeska

Korijenje čokota, krastavo, tvrdo/penje se žilavo na jesenje brdo

Loza se tiho i nijemo penje/o, divno je njen sljepo htijenje

Htjeti iz blata postati čista/ko vino kad u čaši se blista (M.Krleža)

Gdje su vinograđi, tu je vino, a gdje je vino tu je pjesma i šala. Mnoge su "mudre" misli izrečene, a neke čak i zapisane. Evo nekoliko koje odgovaraju na pitanje zašto je vino bolje od žene:

U vinu možeš uživati puno duže!

Vino nikada ne kasni!

Vino nikada ne boli glava

Vino smiješ dijeliti s prijateljima!

Vino si smiješ priuštiti I javno!

Vino nije ljubomorno,ako naručiš drugo vino!

Vino se neće rasplakati ako kući dođeš s još jednim vином!

Ako promjeniš vino ne moraš plaćati alimentaciju!

Tvoje će te vino uvijek strpljivo čekati dok ti lunjaš okolo!

Eto,bilo je to nekoliko mudrih misli vinopija i neženja, a vinoljupci svoja mudrovanja ovako završiše:

Živjelo vinsko bure, živjela vinska čaša

Živjelo vino (hik!), što teče u grla naša!

Taekwon-do klub "Velika"

ČEKAJUĆI DVORANU, SKUPLJAJU MEDALJE

TEKVONDO Velički borci uspješni iako treniraju u Vatrogasnem domu

Vrlo atraktivna demonstracija umijeća i utrkevanečnosti je vrloči presek preko dok posjetice klupske kolage

Čekajući dvoranu, skupljaju medalje

Očekuje se da će nakon formiranja nove vlasti u Velikoj problem biti riješen

SLAVEN PAPUŠA

VELIKA - I ovi dnevni nam je taj Vatrogasnji dom, jedva čekamo prtlakom u dvoranu - požalili su nam se mladi bivši tekvondisti kluba Velika. Klub koji dugotrajno djeluje od 2000. godine, pre slišno je smršavio malo ponosnijeg lokalnog Vatrogasnoga doma.

Dvorana zvana čežnja

Da je tada trebalo biti prijelazno mjesto, no kako se petla u veličkoj sportskoj dvorani poprilično odustila, ljeđušiti tekvondista i dalje su ponedjeljkom i četvrtkom u sedam sati navečer u društvu vatrogasaca.

Kad smo mogli sve ove godine, pričekat ćemo još koji mjesec, kaže trener Zlomišić

Najbolji, još niti ist dvenest godina, činili su da će ovo prouzročiti taj problem konzervativno biti riješen.

- Čekamo bolja vremena, pa će i nama biti loše raditi. Nećemo se više morati

stiskati u jednoj sobi, kao što to suša čimbenik, nesrećujući istodobno napmlaćuće polaznike škole tekvondosa i nešto starije natjecatelje - kaže Zdenko Zlomišić, trener kojem je izvještaj poslužio i za ovaj junaci koji je obaveza sve više. Uza sve probleme, općini Veliku 30. ožujka očekuju izvanredni izbori, pa se očekuju da će nakon formiranja vlasti i pitanje dvorane biti riješeno, iako je to možda moguće napraviti i ranije.

Prijenosno Hrvatsko

Bilo kakvo bito, misli se velički borci nastavljaju pripremati same goče mogu i kako mogu.

- Štetično smo se još mala, kad smo mogli sve te godine bekati dvoranu, međutim i učilišti još koji mjesec. U međuvremenu nas krejne očekuju senioreški i juniorsko prvenstvo Hrvatske u Šibeniku, no koječno čemo nastupiti u petom juniorsku koj je se okušao i u dvoranu, ali i u dvoranu je Zlomišić, pozvanići i natjecatelje i zainteresirani da su potpuno sprijedni i čestitaju je na borbenim.

→ ČAK DESET MEDALJA U VRPOLJU

Natjecanju u Vrpolju učestvreno je čak deset medalja u kadetskoj i juniorskoj kategoriji. Juljana Klaić u formama je osvojila zlatnu medalju, a u borbenim do 50 kg brončanu. Krunoslav Boško u borbenim je u kategoriji između 75 kg osvojio zlatnu, a brončanu odjela Dina Horvat, Martina Marović, Željko Matović i Kristina Kavčićević. Tini u formama je Dora Babićević u borbenim do 45 kg, Danijela Jurčević do 36 kg i Ivan Šakićević između 56 kg.

TAEKWON-DO: Velički borci uspješni iako treniraju u Vatrogasnem domu

VELIKA - Joj, dosadio nam je taj Vatrogasnji dom, jedva čekamo prelazak u dvoranu - požalili su nam se mladi bivši tekvondisti kluba "Velika". Klub, koji uspješno djeluje od 2000. godine prisilno je smješten u malu prostoriju lokalnog Vatrogasnoga doma.

DVORANA ZVANA ČEŽNJA

To je tada trebalo biti prijelazno razdoblje, no kako se priča o veličkoj sportskoj dvorani poprilično oduljila, ljubitelji taekwon-doa i dalje su ponedjeljkom i četvrtkom u sedam sati navečer u društvu vatrogasaca.

Na žalost, još ništa od dvorane. Ipak, čini se da će ove godine taj problem konačno biti riješen.

- Čekamo bolja vremena, pa će i nama biti loše raditi. Nećemo se više morati stiskati u jednoj sobi, kao što činimo, trenirajući istodobno najmlađe polaznike škole taekwon-doa i nešto starije natjecatelje - kaže Zdenko Zlomišić, trener kojem je izvještaj poslužio i za ovaj junaci koji je obaveza sve više. Uza sve probleme, općini Veliku 30. ožujka očekuju izvanredni izbori, pa se očekuje da će nakon formiranja vlasti i pitanje dvorane biti riješeno, iako je to možda moguće napraviti i ranije.

PRVENSTVO HRVATSKE

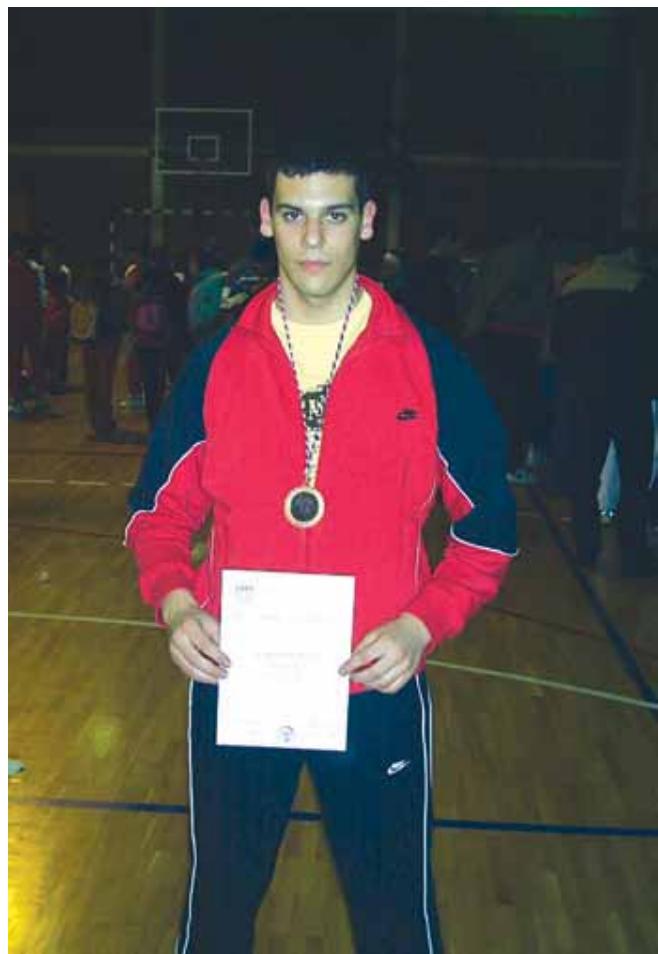
Bilo kako bilo, mladi se velički borci nastavljaju pripremati tamo gdje mogu i kako mogu.

- Strpit ćemo se još malo, kad smo mogli sve te godine čekati dvoranu, možemo izdržati još koji mjesec. U međuvremenu nas krajem ožujka očekuje seniorsko i juniorsko prvenstvo Hrvatske u Šibeniku, na kojem ćemo nastupiti s petero juniora koji će se okušati i među seniorima – najavio je Zlomislić, pozivajući sve zainteresirane da se ponedjeljkom i četvrtkom jave na treninge u klub.

ČAK DESET MEDALJA U VRPOLJU

Na natjecanju u Vrpolju osvojeno je čak deset medalja u kadetskoj i juniorskoj kategoriji. Julijana Kljajić u formama je osvojila zlatnu medalju, a u borbama do 50 kg brončanu. Krinoslav Soldo u borbama je iznad 75 kg osvojio zlatno, a brončana odličja Dino Hofman, Martino Manović, Lea Marinić i Kristina Kovačević (svi u formama) te Dora Blažević u borbama do 45 kg, Danijela Juranović do 35 kg i Ivan Sakoman iznad 55 kg.

SLAVEN PAPONJA

Iz rada udruge matice Hrv. umirovljenika općine Velika

Rad ove udruge odvija se uglavnom prema sacrtanom planu.

Tako su u toku jeseni, te u 1. i u 2. Mjesecu 2008.god. realizirani vrlo uspješni izleti u Kloštar Podravski, što je i slikom zabilježeno, zatim dva puta u Daruvar. Uz prezentaciju i besplatan ručak umirovljenici su uživali i u kupanju. Nakon toga obavljen je jedan šoping izlet u Bosnu.

Ove godine je naša udruga po treći puta bila organizator dočeka Nove godine. Odaziv je bio vrlo veliki, tako da je oko stotinu umirovljenika dočekalo Novu 2008. Godinu u prostorijama NK „KAMEN INGRADA“ u suradnji sa ugostiteljskim objektom „ČIČAMATA“ uz veselu tamburašku glazbu.

U pripremi je jedan izlet tj. druženje sa udrugom iz Kaptola a pri čemu bi bilo i sportskih natjecanja. Čim vremenski uvjeti budu povoljni, organizirat ćemo izlete na Jankovac. Na sjednici upravnog odbora donijeli smo odluku o humanitarnoj pomoći oboljeloj djevojčici iz Oljasa. Također smo donijeli odluku o nabavci jednog odrmara koji nam je neophoran, da bi opremili naše nove prostore. Te odluku o visini članarine od 30,00 kn. koja ostaje ista kao i predhodnih godina.

01.05.2008.godine slijedi nam izborna godišnja skupština za koju već teku „lagane“ pripreme.

Bit će opet druženja i veselja kako je vidljivo od 01. Svibnja 2007. God.

Tajnik: HORVAT LJUBICA

VELIKA 1 SVIBNJA 2007

SLAVONSKA KUHARICA BROJ 5

Šunka u kruhu

Šunka u kruhu obično se peče za Uskrs, Novu godinu i razne velike proslave. Zaželite li se njezina mirisa i okusa, tijestom možete obložiti i manji komad šunke.

Priprema

1. U brašno umiješajte malo soli i kvasac pa s mlakom vodom umijesite tjesto. Ostavite neka se tjesto diže oko 20 minuta, a zatim ga razvaljajte.
2. Na sredinu stavite prethodno opranu i obrisanu šunku pa je obložite tjestom.
3. Omotanu šunku položite na namašćeni lim i stavite u zagrijanu pećnicu. Pecite na 200°C oko 90 minuta.
4. Kada se pečena šunka u tjestu ohladi, prerežite tjesto po polovici visine sve naokolo te podignite gornji dio kao poklopac i tako servirajte.

Posluživanje

Šunku poslužite narezanu na ploške uz kruh u kojem se pekla, naribani hren, kuhana jaja i mladi luk.

Savjet

Kada tjesto dobije boju, prekrijte ga alufolijom.

Sastojci za 10 osoba

sušena šunka (oko 1 kg)

ZA TIJESTO

500 g Pšeničnog oštrog brašna tip 400 Podravka

1 vrećica suhog instant kvasca

sol

ALEN SOLIĆ

BUFFET ČIČA MATA

UGOSTITELJSTVO GRBAVAC
Vilima Pintara 1, VELIKA

Sretan
Uskrs

Radno vrijeme:
radnim ranom od 7,00 do 23,00
vikendom od 7,00 do 02,00

Sretan
Uskrs

želi Vam

Sportska udruža „LOPTA“

Priređujemo organizirane ručkove, večere, proslave uz prethodnu najavu i dogovor oko gastro ponude.

Sretan Uskrs

- Sve sobe su opremljen kupaonicom, TV uređajem, klima uređajem i antialergijskom posteljinom. Vila »Štefica« sadrži 6 dvokrevetnih soba, 2 jednokrevetne sobe i 1 trokrevetnu sobu
- U sklopu restorana nalazi se i sala koja je pogodna za održavanje seminara, sastanaka, prigodnih skupova, predavanja itd.
- Sala za objedovanje je ugodnog interijera i opremljena masivnim namještajem od slavonske hrastovine.
- Iz bogate gastro ponude nudimo Vam slavonske specijalitete kao što su: kulen, kobasica, domaći kravlji sir, sarma itd.

**Kontaktirati nas možete na našoj lokaciji: Ugostiteljstvo i turizam »BARIŠIĆ«
Dr. Franje Tuđmana 40, 34330 VELIKA , Telefon: 034 233-501**

www.destinacije.com

Automehaničarske usluge

AUTOSERVIS

ĆORLUKA

VI. Stjepan Ćorluka

MBG: 0102979301836

Tel: 034/233-197, Fax: 034/233-942

Gsm: 091 / 506 10 17

Trg bana Jelačića 4, 34330 VELIKA

Svetlan Uskoks

**željim vam
udušuša Veličanika**

